

LJUDSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OB MURSKIH OKRAJEV

Uredništvo in uprava: Murska Sobota, Okr. odbor OF — Cekovni račun: Narodna banka Murska Sobota 641-906-030. — Naročnina: Celoletna 100 din, polletna 50 din, četrtletna 25 din.

Štev. 13. — Leto I.

Murska Sobota, 19. maja 1949

Cena 2 din

Frontovci, pomagajmo izpolniti naš gozdarski plan

Po vsej državi se je začela v teh dneh velika delovna akcija Ljudske fronte — pomoč našemu gozdarstvu. Poziv, ki ga je izdala Osvobodilna fronta Slovenije našim frontnim organizacijam, frontovcem, dobiva od povsod čedalje večji odziv. Frontovci se zbirajo v brigade, ki bodo krenile na 20-dnevno delo v gozdove širom Slovenije. Tako bodo frontovci z vso silo pomagali našim gozdnim delavcem pri izvedbi za nas tako važnega gozdarskega plana. Delovni polet naših zaveznikov delavcev bo ob pomoči frontnih brigad omogočil hitro in učinkovito izvajanje gozdarskega plana, ki predstavlja v naši Petletki prav tako eno najmočnejših gospodarskih postavk.

Zakaj je tako važna izvedba gozdarskega plana in zakaj je nujno pritegniti k temu delu tako velike množice naših frontovcev?

Izkoriščanje našega gozdnega bogastva ne omogoča samo izpolnitev izvoznega plana našega gozdarstva, temveč pospešuje tudi izvedbo raznih del na gradiliščih, v rudnikih, pri lesno predelovalni industriji in drugod. Gozdna bogastva, naši gozdovi predstavljajo neizčrpen vir narodnih dohodkov, če jih pravilno izkoriščamo, t. j. gozdne poseke tudi spriti znova zasajamo. Zato posvečamo našemu gozdarstvu največjo pažnjo.

Frontne brigade, ki bodo krenile na gozdne akcije, bodo nadomestile manjkajočo delovno silo. Vstop v delovne fronte brigade nam omogoča dejstvo, da je spomladanska setev v glavnem končana in stojimo še pred pričetkom poletnih del na polju; torej na kmetih ni tako nujnih opravkov, da bi mogli kmečko prebivalstvo v večjem številu zadrževati doma. A s tem, da se vključujejo v brigade, nudijo naši frontovci neprecenljivo pomoč našim gozdnim delavcem, pomagajo izpolnjevati plan gozdarstva. Ugodnost za prijavitelje je seveda tudi v tem, da je dvasetdnevno delo v gozdni brigadi plačano.

Življenje v frontnih brigadah pa bodo obiskovale razne umetniške skupine, ki jim bodo nudile kulturno razvedrilo. Kulturno-prosvetno življenje bo poživljalo delo frontnih brigad. Vodstvo brigad pa bo poleg tega skrbelo tudi za izobraževanje frontovcev, članov brigad, poleg dobre organizacije dela in preskrbe.

Tudi v obmurskih krajih se frontovci v veliki meri odzivajo agitaciji za vstop v fronte brigade. Razumljivo je, da temelji vstop v fronte brigade samo na prepričevalnosti in na politični zavesti frontovcev. Vstop v brigade je prostovoljen — dokazuje pa pri slehernem frontovcu njegovo predanost socialistični domovini, njegovo požrtvovalnost pri premočovanju vseh težav, ki se postavljajo pred nas v izvedbi našega gozdarskega plana.

V tej akciji — v pomoči pri izpolnitvi našega gozdarskega plana — dokazuje vsak prijaviteljenec zgovorno dejstvo, ki priča o tem — da izpolnjuje svojo frontovsko dolžnost.

Iz soboškega okraja je odšla brigada 200 frontovcev na sečnjo lesa

Preko dvesto frontovcev se je zbralo v nedeljo proti večeru na soboški železniški postaji. Le ti so tvorili prvo frontno brigado, ki je krenila iz murskosoboškega okraja v gozdove, na sečnjo lesa. Delovnišče brigade bo v gozdovih pri Ribnici na Dolenjskem. Brigado tvori 100 frontovcev iz Murske Sobotice in nekaj nad 100 frontovcev iz sektorja Prosenjakovci. Frontovci iz obeh sektorjev — zadržniki ekonomijami, kmetijsko obdelovalnimi združenji — je bilo že večkrat pisano. Te ugotovitve logično sledi druga, namreč, da zaradi slabe povezave tudi konkretna in neposredna pomoč socialističnemu sektorju v kmetijstvu ne more biti taka, kakor bi morala biti. Nekatera dejstva pa govore tudi o tem, da niti pomoč, niti način, kako naj bi se pomoč nudila od strani upravno-političnega vodstva okraja, ni taka, kakor jo je treba za družno socialističnemu sektorju nuditi v etapi socialistične preobrazbe našega kmetijstva.

Brez dvoma so nekatere kmetijsko-obdelovalne zadruge (KOZ Žepovci, KOZ »Janez Hribar«, Lutverci) pa tudi združne ekonomije dosegle zavidljive uspehe. Toda vprašati se moramo: Ali so ti uspehi dovoljni, da jih lahko smatramo za lavorike, na katerih lahko počivamo in spimo spanje pravčnega? Vprašati pa se tudi moramo: Ali so nekateri uspehi res rezultat družne zavesti, dejavnosti zadržnikov ali celo okrajnega aktivna? Na oboje vprašanj bomo morali odgovoriti negativno. Negativen odgovor pa tudi zahteva pregled konkretiziranih napak, njihovo odpravljanje ali kratko, zahteva, da zboljšamo način pomoči združno socialističnemu sektorju v radgonskem okraju. Za utemeljitev te rditve pa si oglejmo nekatere konkretne primere.

O slabi povezavi med najvišjim združnim forumom radgonskega okraja, t. j. med Okrajno zvezo kmetijskih združenj (OZKZ) in združnim socialističnim sektorjem — združnimi ekonomijami, kmetijsko obdelovalnimi združenji — je bilo že večkrat pisano. Te ugotovitve logično sledi druga, namreč, da zaradi slabe povezave tudi konkretna in neposredna pomoč socialističnemu sektorju v kmetijstvu ne more biti taka, kakor bi morala biti. Nekatera dejstva pa govore tudi o tem, da niti pomoč, niti način, kako naj bi se pomoč nudila od strani upravno-političnega vodstva okraja, ni taka, kakor jo je treba za družno socialističnemu sektorju nuditi v etapi socialistične preobrazbe našega kmetijstva.

Brez dvoma so nekatere kmetijsko-obdelovalne zadruge (KOZ Žepovci, KOZ »Janez Hribar«, Lutverci) pa tudi združne ekonomije dosegle zavidljive uspehe. Toda vprašati se moramo: Ali so ti uspehi dovoljni, da jih lahko smatramo za lavorike, na katerih lahko počivamo in spimo spanje pravčnega? Vprašati pa se tudi moramo: Ali so nekateri uspehi res rezultat družne zavesti, dejavnosti zadržnikov ali celo okrajnega aktivna? Na oboje vprašanj bomo morali odgovoriti negativno. Negativen odgovor pa tudi zahteva pregled konkretiziranih napak, njihovo odpravljanje ali kratko, zahteva, da zboljšamo način pomoči združno socialističnemu sektorju v radgonskem okraju. Za utemeljitev te rditve pa si oglejmo nekatere konkretne primere.

Na splošno še vedno drži to, da OZKZ odnošne njen upravni odbor ni bil dovolj pojačen s predstavniki KOZ, kajti v tem primeru bi vse težave prišle do izraza na sejah upravnega odbora, napake bi se pa ali ne delale ali hitro odpravljale. Znano je n. pr. da planer OZKZ v Radgoni ne nudi zadostne pomoči kmetijsko obdelovalnim združenjem niti združnim ekonomijam, ker je premnogokrat zaposlen na terenu z raznimi drugimi posli. Če ga OLO ali OZKZ pošlje na teren s povsem drugimi nalogami, kot jih ima s planiranjem, kar je trenutno najvažnejše, je jasno, da svoje naloge ne more vršiti tako, kakor bi jo moral, čeprav bi to rad. Kakšen je v ostalem odnos upravno političnega vodstva do združnega sektorja v Apaški kotlini? Zadržniki KOZ »Edvard Kardelj« v preteklem letu niso dobili pravočasno obutve, čeprav so dobili nakazan kontingent. Tudi v KOZ »Janez Hribar« v Lutvercih so člani-zadržniki občutili, da so imeli posameznik kmetje prednosti v preskrbi z blagom, obutvijo in gospodarskimi potrebščinami. Najbolj čuden pa je način »aktivizirane

ga odbora. Med prvimi se je vpisal v frontno brigado predsednik krajevnega ljudskega odbora Prosenjakovci, tovariš Vereš. Njegovemu primeru so sledili ostali frontovci.

Prvo frontno brigado, ki je krenila na sečnjo lesa iz Murske Sobotice, je ob odhodu pozdravilo veliko ljudi iz Murske Sobotice. Brigadirje je z veselo pesmijo pospremljil tudi pevski zbor SKUD »Stefan Kovač« iz Murske Sobotice.

V vselem razpoloženju so brigadirji-frontovci krenili na pot z geslom: Vse sile za izvedbo gozdarskega plana.

V radgonskem okraju bo treba zboljšati način pomoči združnemu sektorju

O slabi povezavi med najvišjim združnim forumom radgonskega okraja, t. j. med Okrajno zvezo kmetijskih združenj (OZKZ) in združnim socialističnim sektorjem — združnimi ekonomijami, kmetijsko obdelovalnimi združenji — je bilo že večkrat pisano. Te ugotovitve logično sledi druga, namreč, da zaradi slabe povezave tudi konkretna in neposredna pomoč socialističnemu sektorju v kmetijstvu ne more biti taka, kakor bi morala biti. Nekatera dejstva pa govore tudi o tem, da niti pomoč, niti način, kako naj bi se pomoč nudila od strani upravno-političnega vodstva okraja, ni taka, kakor jo je treba za družno socialističnemu sektorju nuditi v etapi socialistične preobrazbe našega kmetijstva.

Brez dvoma so nekatere kmetijsko-obdelovalne zadruge (KOZ Žepovci, KOZ »Janez Hribar«, Lutverci) pa tudi združne ekonomije dosegle zavidljive uspehe. Toda vprašati se moramo: Ali so ti uspehi dovoljni, da jih lahko smatramo za lavorike, na katerih lahko počivamo in spimo spanje pravčnega? Vprašati pa se tudi moramo: Ali so nekateri uspehi res rezultat družne zavesti, dejavnosti zadržnikov ali celo okrajnega aktivna? Na oboje vprašanj bomo morali odgovoriti negativno. Negativen odgovor pa tudi zahteva pregled konkretiziranih napak, njihovo odpravljanje ali kratko, zahteva, da zboljšamo način pomoči združno socialističnemu sektorju v radgonskem okraju. Za utemeljitev te rditve pa si oglejmo nekatere konkretne primere.

Na splošno še vedno drži to, da OZKZ odnošne njen upravni odbor ni bil dovolj pojačen s predstavniki KOZ, kajti v tem primeru bi vse težave prišle do izraza na sejah upravnega odbora, napake bi se pa ali ne delale ali hitro odpravljale. Znano je n. pr. da planer OZKZ v Radgoni ne nudi zadostne pomoči kmetijsko obdelovalnim združenjem niti združnim ekonomijam, ker je premnogokrat zaposlen na terenu z raznimi drugimi posli. Če ga OLO ali OZKZ pošlje na teren s povsem drugimi nalogami, kot jih ima s planiranjem, kar je trenutno najvažnejše, je jasno, da svoje naloge ne more vršiti tako, kakor bi jo moral, čeprav bi to rad. Kakšen je v ostalem odnos upravno političnega vodstva do združnega sektorja v Apaški kotlini? Zadržniki KOZ »Edvard Kardelj« v preteklem letu niso dobili pravočasno obutve, čeprav so dobili nakazan kontingent. Tudi v KOZ »Janez Hribar« v Lutvercih so člani-zadržniki občutili, da so imeli posameznik kmetje prednosti v preskrbi z blagom, obutvijo in gospodarskimi potrebščinami. Najbolj čuden pa je način »aktivizirane

nja» zadržnikov ob času največjega dela. V KOZ Lutverci — verjetno tudi v ostale zadruge — je prišel aktivist in zahteval, da se zadržniki zberejo na sestanek, ko so imeli opravka s sajenjem krompirja. To pa se je tudi ponovilo, kljub temu, da so uprava KOZ, pa tudi sami zadržniki želeli, da bi se potrebni sestanki vršili ob večerih. Tak način aktivističnega dela ovira zadržnike pri njihovih neporih in težavnem delu na polju. Da na ta način in zaradi nepravlega časa ni mogoče zaktivizirati množic, je jasno. To se da sklepati tudi iz tega, da n. pr. v Lutvercih pri gradnji združnega doma ne sodelujejo dovolj aktivno prebivalci kraja, temveč leži večji del bremen na plečih zadržnikov KOZ »Janez Hribar«.

Oglejmo si še nekoliko kmetijsko obdelovalno zadruge »Janez Hribar« v Lutvercih. Nedvomno, da je ta KOZ v hektarskem donosu krompirja v Sloveniji na prvem mestu. Pridelek krompirja na hektar je tu za celih 55% — s hektarskim donosom 280 q — večji od donosa drž. posestva v Beltinčih, toda samo za 19% večji od donosa drž. posestva v Rakitčanu. K temu je poleg dobre kakovosti zemlje nedvomno pripomogla tudi posebna skrb zadržnikov. Toda, če primerjamo pri teh dveh kmetijskih gospodarstvih — KOZ v Lutvercih in drž. posestvo Beltinci — hektarske donose ovsu in koruze, opazimo, da je hektarski donos pri teh kulturah na obeh gospodarstvih enak, kljub mnogo boljši kvaliteti zemlje v Lutvercih. S heterozno koruzo bi dosegli za 20% večji donos. In če primerjamo hektarski donos pšenice v KOZ »Janez Hribar« v Lutvercih z onim na drž. kmetijskem gospodarstvu na Mali Loki (okraj Trebnje), ugotovimo, da je tam donos pšenice večji za 22% na ha. Iz teh nekaj primerov je razvidno, da donosnost zemlje ni bila v polni meri izkoriščena, pa bodisi, da so temu krive pomanjkljivosti v organizaciji dela, agrotehničnih ukrepov ali premelem političnem delu za zboljšanje socialistične zavesti zadržnikov.

KOZ »Janez Hribar« v Lutvercih je izdelala proizvodni plan za 1949. leto. Toda kakol? Pri zemljiščnih površinah je povedano, da ima KOZ njiv 48,67, vrtov 5,50. Toda tam, kjer bi morala navesti te površine skupaj, pravi, da ima njiv in vrtov skupaj 48,07! V planu seve svojega proizvodnega plana so napačni eštevki pri spomladanski setvi žit, strniščni in jesenki setvi! V plan agrotehničnih ukrepov so po nepotrebnem vnešene v kolono »Enota mere« številke! In podobnih napak je še več. Ali upa kdo trditi, da je pri sestavi tega proizvodnega plana pomagal zadržnikom planer OZKZ, ali ta celo s sodelovanjem okrajnega kmetijskega strokovnjaka, kakor bi bilo to edino pravilno? Verjetno nieta. Zadržniki KOZ »Janez Hribar« zato tudi lahko trdijo, da dobe od tovarišev z okraja pomoč v obliki govoranc, ne pa v obliki konkretnega dela ali konkretnih nasvetov.

V leti KOZ zadržniki že dalj časa opozarjajo na to, da bi bilo neobhodno nujno izbrati in odtrati bolno živino bila taka njihova opozorila zastoj, čeprav bi tak ukrep koristil ne samo razvoju KOZ, temveč tudi dvigu živinoreje v okraju samem. V gospodarskem posloju v bližini pisarne uprave KOZ je v majhnem hlevu dobesedno natrpna živina v nizkem in zatohlem hlevu, čeprav bi se pri marsikaterem od 17 včlanjenih gospodarjev našli mnogo boljši prostori vsaj za nekoliko glav te živine! Toda za to ni razumevanja, ker ni nikogar, ki bi to opazil in zadržnike prepričal o nujnosti takega ukrepa. Poleg tega imajo zadržniki možnost, da si z malimi stroški preuredijo hleve za 100 glav živine, toda zastoj čakajo narčrtov Ko taka možnost obstoja, bi bilo res nespametno graditi provizorij za poldrug milijon dinarjev. Krmna baza je poleg vsega še sedaj zelo slaba in bo njen dvig treba planirati primerno pla-

Titova štafeta bo dala odraz ljubezni do našega Maršala

Od maja 1946, ko so naši fizikulturniki organizirali prvo štafeto v čast rojstnega dne maršala Tita, dobiva ta velika fizikulturna manifestacija vse večji odraz ljubezni in predanosti našega ljudstva napram svojemu velikemu vodji in učitelju, tovarišu Titu.

Letošnja Titova štafeta ima toliko večji značaj, ko dosega naša ponosni delovni kolektivi vsak dan večje zmage v izpolnjevanju planskih nalog, ko stojimo v tretjem, odločujočem letu naše Petletke in ko se borimo z vsemi mogočimi brezsmiselnimi in škodoželjnimi klevetami, katerih namen je jasen: zavreti delovni polet naših množic, zavreti, preprečiti uresničenje naše prve Petletke.

Iz vseh krajev naše domovine bodo v teh dneh pohitele brezštevne štafete proti Beogradu, kjer se bodo 25. maja — na rojstni dan maršala Tita — zbrale vse glavne štafete na Trgu Republike, da predajo borbene in delovne pozdrave, izraz zaupanja in predanosti naših narodov tovarišu Titu.

Letošnja Titova štafeta bo od vseh dosedanjih še močnejši odraz in dokaz strnjnosti naših delovnih množic z našo Partijo, s tovarišem Titom, našim ljubljanim voditeljem. V mogočni manifestaciji se bodo zille plemenite misli in pozdravi socialističnih borcev, delavcev, kmetov, zadržnikov, mladincev, pionirjev, naših hrabrih borcev iz Armade; skratka, milijoni naših ljudi bodo v teh dneh pohiteli v svojih mislih v Beograd, da pozdravijo velikega učitelja in voditelja — tovariša Tita.

Tudi iz naših krajev, iz Prekmurja in iz obmurskih vasi, naselji in mest bodo krenile množice fizikulturnikov, mladincev, borcev Jugoslovanske Armade, da se s svojimi štafetnimi programi priključijo glavni štafeti progi, ki bo stekla iz Dolnje Lendave preko vse Slovenije do Ljubljane, a od tam naprej po širn domovini preko bratskih republik v Beograd.

Pismo z avtoceste „Bratstvo-Enotnost“

Dragi tovariši Mladinci, mladinke!

Pišemo vam pismo z naše Avtoceste, pišemo vam z gradilišč avtoceste »Bratstvo-Enotnost«. Povedati vam hočemo nekaj, prav na kratko, kako je pri nas, kako delamo in kako zmagujemo.

Tu nas je mnogo. Pred sedmimi tedni smo odšli tudi mi štirje mladinci iz Murske Sobotice z ljutomersko mladinsko delovno brigado na gradnjo Avtoceste. Ponosni smo danes, da je naša MDB »Heroja Kavčiča« postala Udarna brigada; pa tudi pohvaljeni smo bili že pred tem. Težko si je predstavljati veselje, ki je zavelo med nami brigadirji takrat, ko smo zvedeli, da smo postali Udarna brigada. Zavelo je kot blisk po vsej brigadi, podžgalo nas je. Postati udarnik ni lahko; ne zmore tega vsak. Toda mnogo je že takih, ki so to dosegli; a še več jih bo. Pomosno zveni beseda Udarna brigada; svetla je, velika in lepša; lepše kot vse naše delo, kajti ta naziv je priznanje storjenega dela.

Udarna brigada!

Vsi žulji, napori, preliti znoj; vse je bilo pozabljeno ob vesti, da smo postali udarni. Veselje tega dne, tiste ure je nepopisno. To se ne da opisati, to se da doživeti.

Udarna brigada!

Zakaj smo postali Udarna brigada, boste nemara vprašali. Lahko vam povemo, zakaj. Izvrševali smo svojo dolžnost, zavestno izvrševali nalogo, katero je postavila pred nas naša Partija, nalogo, katero nam je zaupal naš dragi maršal Tito, nalogo, na katero nas je poslala, da jo izvršimo naša organizacija Ljudske mladine.

niranemu porastu živine, da ne bi bila živina podhranjena.

Dosedanje izkušnje in delo pri večjih kmetijskih obdelovalnih združenjih in združnih ekonomijah je pokazalo, da je treba nuditi našemu razvijajočemu se združno socialističnemu sektorju čim več konkretne pomoči. V času planiranja — izdelave setvenih, proizvodnih in finančnih planov, naj vsi planski organi, kakor oni od OZKZ, tako tudi okrajni, nudijo vso pomoč pri tem delu. Kmetijski in živinorejski strokovnjaki naj se ne zapirajo v pisarne, kajti od birokratov naše socialistične gospodarstvo ne bo imelo nikake koristi.

Primeri iz radgonskega okraja, ki smo jih dovolj ilustrativno našli, pa kažejo, da je treba pomoč združno socialističnemu sektorju v kmetijstvu povečati. Način, kako bomo to vsestransko pomoč nudili, pa je treba v primeri s sedanjim zelo zboljšati in v nekaterih primerih bistveno spremeniti.

Kje bodo tekle proge Titove štafete

V murskosoboškem okraju so organizirane štiri štafetne proge, ki se bodo vse stekle v Murski Soboti, kjer se pridružijo glavni štafeti progi. Združitve vseh štafetnih prog z glavno bo pred spomenikom Zmage v Murski Soboti.

Začetek štafete bo v naših krajih 20. maja in to po sledečih progah:

Proga iz Prosenjakovcev do Murske Sobotice je dolga 16,5 km. Iz Prosenjakovcev bo krenila 23. maja ob 9. uri dopoldne in gre skozi Fokovce, Martjance v Mursko Sobotu.

Proga Hodoš—Murska Sobotica je dolga 40 km. Tekači bodo stekli iz Hodoša točno ob 7. uri zjutraj in tečejo skozi Gornje Petrovce, Križevce, Mačkovec, Puncence do Murske Sobotice.

Proga Trdkova—Murska Sobotica je dolga 31 km. Tek prične ob 8. uri zjutraj in gre iz Trdkove skozi sledeče vasi: Gornja Lendava, Bodonci, Brezovci, Cernelavci do Murske Sobotice.

Proga Sotina—Murska Sobotica je dolga 25 km in prične ob 8. uri zjutraj. Vodi skozi Rogasceve, Cankovo, Krajno in Rankovce v Mursko Sobotu.

Vsak tekač bo tekel približno 500 metrov skozi naselja in vasi, kjer bo zbranih več ljudi, pa bo ta razdalja seveda krajša in bo teklo večje število tekačev.

Vse štiri štafetne proge, kakor tudi glavna, ki prispe iz Dolnje Lendave, bodo do 10. ure dopoldne prispele do Murske Sobotice, kjer se bodo ustavile pred mestom. Tu jih bodo pričakali v velikem številu fizikulturniki Murske Sobotice, ki bodo od njih prevzeli štafetne palice in na dani znak krenili po mestnih ulicah do spomenika Zmage, kjer se bodo vse proge združile.

Iz Murske Sobotice krene glavna štafetna proga preko Mure v Radgono. In od tam naprej proti Mariboru, Ljubljani. Iz Murske Sobotice bodo ponesli štafeto palico soboški fizikulturniki.

Zato smo postali Udarna brigada.

In zakaj vam pišemo to pismo; morda boste tudi to vprašali. Tudi na to vprašanje vam lahko damo smeli odgovor.

Avtocesta kliče, kliče Bratstvo in Enotnost! Mi smo samo štirje med deset-tisoči, ki se vsakodnevno bore v neštetihih brigadah, tako kot mi za kubične zemlje, za posekane gozdove, za kilometre ceste, za naš petletni plan, za lepše življenje, za našo bodočnost.

Verjetno se bomo vrnili, ko bo konec delovne izmene naše brigade. Vrnili se bomo na svoja prejšnja delovna mesta. Morda pa nas tudi ne bo še tako kmalu; vsaj vseh ne. Mnogo je takih, ki jim je postala Avtocesta kos življenja, od katerega se ne morejo ločiti. Avtocesta je postala za njih neločljiva, ker jim je prikazala pot v novo življenje. Prav za prav pa je pri vseh tako. Vsi čutimo v svojih mislih nekaj novega, v naših srcih je zavelo nekaj svežega, kar utrjuje voljo mladincev, mladinke, jeklene ga, ustvarja ga čvrstejša, močnejša in vztrajnejša. Verjetno ni lepšega na svetu, kot vztrajnost, vztrajna in neomajna borba za dosego svetlih ciljev.

A to neomajnost, to vztrajnost in neumorno voljo do dela, do ustvarjanja nam vliva naša Avtocesta.

Mnogi bodo ostali še nadalje tukaj. Drugi bodo šli z Avtoceste v nove poklice, na tečale, v tovarne in drugam. A tisti, ki se bodo vrnili, ti bodo prinesli s seboj jeklenege duha, jeklene volje. skovane v Bratstvu in Enotnosti.

Tovariši mladinci mladinke!

Avtocesta Bratstva—Enotnosti vas kliče! Pridite za nami, pričakujemo vas z brigad!

Tovariške borbene pozdrave brigadirjev vsem mladincem pošiljajo z Avtoceste Bratstva—Enotnosti mladinci-brigadirji Udarne MDB »Heroja Kavčiča«.

Sneler Miran, Seruga Ludvik, Polak Slavko, Sečko Jani — vsi iz Murske Sobotice.

Avtocesta; Novska, maja 1949.

FRONTOVCI VRANJA SO V ŠTIRIH MESECIH OPRAVILI 20.000 DELOVNIH UR

Na raznih prostovoljnih delih so frontovci Vranja do sedaj opravili v štirih mesecih okrog 24.000 prostovoljnih delovnih ur. V akciji nabiranja odpadkov je sodelovalo čez 2000 frontovcev, ki so nabrali okrog 6000 kg starega železa, steklenih črepij in podobno. V okolici mesta so zasadih čez 17.000 akacijevih sadik. Razen tega so urejali fizikulturni stadion, čistili ulice in sodelovali pri sečnji lesa.

Dve novi kmetijsko obdelovalni zadruge v Prekmurju

Sredli plodnih žitnih polj — v Tešanovcih — je ustanovljena zadruga

Vas Tešanovci je vsa obkrožena z valujočimi žitnimi posevki. Žita valove in ko posije preko valujočega klasja sonce, se človeku zdi, da valovi široko zeleno morje.

Pretekli četrtek pa je vzvalovalo še nekaj drugega v Tešanovcih. Tešanovci so ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo, prvo zadrugo v ravnem — nižinskem delu soboškega okraja.

Velik dogodek je bil to. A ne le velik; tudi pomemben.

»Ze dobrih štirinajstih dni sem je bilo v Tešanovcih vse razgibano, kot že dolgo ne. 12. maja t. l. pa je prišla razgibanost do vrhunca; ustanovili so kmetijsko obdelovalno zadrugo. To je tretja zadruga, ustanovljena v soboškem okraju.

Petnajst družin je stopilo na pot napredka. V zadrugo so vnesli preko 300 hektarjev površine, od tega orne zemlje 200 hektarjev. Na ustanovnem zboru so dali zadrugi ime po prekmurskem prvoborcu Stefanu Kovaču.

Novoustanovljena kmetijska obdelovalna zadruga »Stefan Kovač« v Tešanovcih bo še močnejše razgibala ravnski del Prekmurja, kjer se v vse večji meri poraja združna misel.

Tudi v Sebeborcih kmetijska obdelovalna zadruga.

Drugega dne, v petek 13. maja so se zbrali tudi kmetje iz Sebeborca in prav tako ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo. Tako imamo sedaj v murskosoboškem okraju štiri kmetijsko obdelovalne zadruge in to v Kramarovcih, Fikšinci, Tešanovcih in Sebeborcih.

V borbi za socialistično združništvo razkrinkujemo sovražnike delovnega ljudstva

Združniki ljutomerskega okraja so razkrili razdiralno delo Ivana Ribiča

V ljutomerskem okraju so bile že leta 1946 ustanovljene štiri vinogradniške zadruge. Te zadruge so do danes napravile v gospodarskem pogledu velik napredek. Bile so pa vase zaprte in se niso širile.

Drugo plenarno zasedanje CK KPJ je tudi v ljutomerskem okraju sprožilo nadaljnjo rast socialističnega združništva. Politični aktiv je pravilno izbral zanimanje kmetov za združništvo in je začel z obširno propagando za vstopanje v kmečke obdelovalne zadruge in v združne ekonomije. Kmalu je bilo ustanovljenih 21 ekonomij kmetijskih združenj, ki pa so bile organizirane popolnoma po načinu kmečkih obdelovalnih združenj (organizacija dela, ohranitev, skupnina itd.), le da so imele manj zemlje. Prva obdelovalna zadruga je bila ustanovljena v Krčevini pri Miklavžu. S pristopom novih kmetov so se utrjevale tudi ekonomije in so iz močnejših ekonomij začeli njihovi člani ustanavljati kmečke obdelovalne zadruge. Z geslom »če gradimo socializem, ga gradimo stodoletno« so v Radomerju vstopili vsi kmetje, prav tako v Ljutomeru, velika večina kmetov je vstopila tudi v vase Libanjska, Mihalovci in Ivanjki. Isti teden so ustanovili zadrugi v Ivanjkovcih in na Moti. Obdelovalna zadruga Ivanjkovci je imela ob ustanovitvi 80 ha zemlje, že v nekaj dneh pa se ji je priključilo toliko novih gospodarstev, da ima danes že nad 300 ha.

Dosedanja bilanca uspešnega razvoja socialističnega združništva v ljutomerskem okraju je tale: v stare vinogradniške zadruge, v nove kmečke obdelovalne zadruge in združne ekonomije je stopilo 180 družin z zemljo in 76 družin brez zemlje. Socialistični sektor v kmetijstvu se je povečal za 2300 ha privatne kmečke zemlje, organiziranih je poleg štirih prejšnjih (vinogradniških) še pet novih obdelovalnih združenj in 25 združnih ekonomij. Socialistični sektor v okraju obsega 20 odst. zemlje.

Socialistična preobrazba kmetijstva pa tudi v tem okraju napreduje v hudi borbi z nazadnjaštvom, marčnjaštvom, v borbi z različnimi vrstami špekulacij, sabotežij in drugimi sovražniki ljudstva vseh vrst in branž. Tisti, ki vidijo, da je s razvojem združništva konec njihovega izkoriščanja, konec s črno borzo in drugim podobnim »delom«, se upirajo z vsemi sredstvi temu, zanje pogubonosnemu razvoju. Kot družinski oče teh se je pred dnevi razkrinkal

bivši lastnik nacionaliziranega mlina ter »ljudski« poslanec Ribič Ivan iz Cezančevca. Zbral je najvidnejše špekulante, celo take, ki so po osvoboditvi podpirali oboroženo bando, vaške mogotce iz sosednih vasi in jih vodil kot deputacijo na finančno ministrstvo v Ljubljani, kjer jih je predstavil kot male kmete. In ti »mali kmetje« so bili: Bobnar Tomaž iz Stročje vasi (17 ha), Kočnik Jože iz Presike (11 ha), Rajh Ivan iz Pristave (15 ha), Bohinec Franc iz Veščice (16 ha), Novak Ivan iz Ključarovec pri Ljutomeru (26 ha), Sever iz Cvena (17 ha) ter Babič iz Podgradja (11 ha). Vsi imajo tudi lepe vinograde. Ti »mali kmetje« so se pritožili, da imajo prevelik davek. Ko se je gospod Ribič vrnil iz Ljubljane, je s svojo ekipo takoj šel na delo ter pred »čerkvijo« v nedeljo spustil med kmete »bombo«, na okraju so se zaleteli, prišla bo komisija treh ministrov, pa bo vse drugače urejeno. Široko se je raznesel glas o znižanju davkov, o odstavitvi okrajnih funkcionarjev, ki da so na svojo roko pospeševali združništvo itd. Na ta način je hotel Babič ustaviti kolo razvoja. Poskušal je vtakniti svojo nogo v to kolo, a pozabil je na to, da mu je lahko zdrobil. Povzročil je sicer pri nekaterih kmetih negotovost, da se je za dva dni ustavilo pristopanje kmetov v njegovi bližnji okolici v zadruge. Toda delovni kmetje našega okraja se od takih svojih sovražnikov ne dajo motiti, temveč so za novo izkušnjo bogatejši. Spoznali so svojega ljudskega poslanca gospoda Ribiča kot zvestega predstavnika in zagovornika špekulantov, sabotežerjev in sovražnikov delovnih kmetov, človeka, ki je hotel svoj vpliv izriniti za to, da bi prevladala davčna bremena s pleč vaških mogotcev na pleča malih in srednjih kmetov, in ki je hotel z zaviranjem razvoja združništva ohraniti njihovo odvisnost od vaških mogotcev.

Za politični aktiv ljutomerskega okraja pa je Ribičeva provokacija le novo potrdilo pravilnosti teorije marksizma-leninizma, ki postavlja kot nujnost, da se bo razredni sovražnik vse bolj upiral, da bodo njegova sredstva borbe vse gnusnejša, čim večje uspehe bo dosegal delavski razred pri gradnji socializma. Ta očitveni potkus zaviranja socialistične preobrazbe na vasi pa je resen opomin k še večji budnosti Fronte in vseh poštenih ljudi, da bodo pravočasno spoznali svoje sovražnike, jih razkrinkali in onemogočili njihovo nadaljnje razdiralno delo.

M. F.

Tudi v Mahovcih so združili svoje moči

Mahovci so nedaleč od Apač; nekoliko oddaljena vas od glavne ceste. Tukaj so šele nedavno pričeli s skupno obdelavo zemlje. Zadruga je bila ustanovljena marca 1949. Vključilo se je vsega pet družin. Pozneje so pristopili še nekateri, tako da šteje zadruga zdaj 10 družin. Da si delo olajšajo, so dali živino v skupne hleve. Tudi k izvedbi spomladanske setve so pristopili dokaj rano, tako da so jo že končali. Združniki so pristopili k delu z vso verno, da bo uspeh čim večji. Kot po vseh drugih apaških kotlinah in tudi drugod, so pristopili tudi tukaj k brigadnemu sistemu dela in po normah.

Uspeh dela je viden. Zdravnik Jančar Janez dela po potrebi dnevno dvakrat in presega normo vsakokrat povprečno za 50 odst. Tudi Črtalič Alojz sledi Jančarjevu vzgledu in se mu v storilnosti dela približuje. Delajo pa tudi pionirji, čeprav jim starši včasih prošnjo radi odbijejo. Tako je naredil dvanajstletni Jančar Jože že 45 delovnih ur in njegov vrstnik Horvat Karel 36 delovnih ur.

„Izkušnje nam narekujejo načrtnost pri delu...“ trdijo apaški združniki

Kmetijska obdelovalna zadruga v Apačah ima že veliko izkušenj za seboj, zato je tukaj delo dobro organizirano. Notranja čvrstina zadruge je na vsakotni stopnji. Zbori se vrše redno dvakrat mesečno in po potrebi tudi izredno. Upravni odbor pa se sestaja tedensko in to vsako soboto. Vsak večer pa se zbere še brigadirji, da sprejmejo delovni plan za naslednji dan. Zbirališče združnikov za odhod na delo je pred poslopjem uprave, kjer je tudi skladišče in ob skladišču hlevi, tako da je tukaj center združnega življenja.

»Od tu krenemo po prevzemu enodnevnih brigadnih planov dela na polja, v gozdove ali pa drugam — kjer pač delamo,« pojasnjuje brigadir. »Stroj se nam v veliko pomoč. V začetku jih sicer nisimo imeli, toda s časom smo si jih nabavili.«

Včasih je potrebno delo razdeliti tudi po urah, kadar se ne da delati po brigadnem sistemu in po normah, vendar se to dogaja redko. Predvsem velja to za poedince, ki ne opravljajo normiranega dela.

»Naš združnik Valhar je pred vstopom v zadrugo vedno ponavljal: Kaj pa bom koristil, ko pa sem osemdeset odstotni invalid. Zdaj nam pa v marsičem koristil, saj nadomestuje živno-zdravnika.«

Za živino bodo morali postaviti nove hleve. Predvsem za svinje; pa tudi za govejo živino in konje. Pred kratkim

»Vedno slijto z nami,« pripoveduje zadovoljno predsednik zadruge Horvat. »Tudi oni hočejo tekmoovati za čim večje uspehe. Mali Jančar je prav tak, kot njegov oče, ki je že nekajkrat izoral s konji po 76 arov njiv. Norma pa je 50 arov.«

Najboljši so prav pri vseh priljubljenih. To se vidi že po tem, kako govore o njih.

»Naši pionirji so včasih še bolj pridni in vestni, kot marsikateri od nas starejših,« zadovoljno ugotavlja zadrugarka, ki je pravkar v pisarni in ji odmerja skladiščnik blago od kontingenta, ki so ga pravkar prejeli.

Na polju brni traktor apaške obdelovalne zadruge, ki jim je izoral še nemalo njiv. Tako si pomagajo zadruge za napredek. Močnejše novoustanovljenim. Med mahovskimi združniki je vedno razpoloženo in tudi prava združna disciplina se opaža. Seveda, tu še ni videti take notranje čvrstine, kot v starejših združenjih, ki so bile ustanovljene že pred leti, vendar je vidna pravilna usmerjenost.

Olicirji JA na obisku v kramarovski zadruzi

Jutro je bilo tokrat mračno. Zdelo se je, da oblaki visijo vse do zemlje in da se bo v kratkem vsula ploha dežja. Na ulicah pa je bilo že živo, kot malokateri nedeljsko jutro. Od vseh strani so hiteli mladinci in mladinke proti trgu Zmaga. Tudi pionirjev ni manjkalo. Slišati je bilo veselo pogovore o izletu in obisku v obdelovalno zadrugo v Kramarovic. Ta dan bo lep, samo če posije še sonce.

Kmalu je prispel tudi kamion in nedolgo za tem so krenili s pesmijo in vzkliki preko ravnin. Zastava je veselo plapolala in pesem se je razlegala daleč čez polja. Vaščani v vaseh, skozi katere je drvel kamion, so radovedno gledali in poslušali mladino.

Za temi pa sta krenila še dva kamiona. Tudi oficirji JA so želeli videti prvo obdelovalno zadrugo kmetov v soboškem okraju. Nalahno je rosilo, toda to ni motilo ne mladine in ne oficirjev. Radost je vela iz vsake besede in s smehom se je razlegala preko polj tudi pesem harmoniko.

Pred vhomom v Kramarovic so pričakali goste kramarovski pionirji, mladina in ostali — vsi združniki. Bilo je lepo videti dolgo kolono gostov in združnikov, ki so v prisrčnem pogovoru krenili skozi vas. Vmes se je oglasila tudi pesem in slišati je bilo skoraj ves čas harmoniko.

Pred osnovno šolo je bil postavljen oder za popoldanski spored in tu se je ustavila vsa dolga vrsta. Goste je preprosto in prisrčno pozdravil predsednik zadruge, na kar je spregovoril predstavnik oficirjev JA in za tem še član mestnega komiteja mladine. Za njim so pozdravili uspehe združnikov pionirji in obdarili pionirje ter združnike z lepim darilom — izbranimi knjigami.

Tudi oficirji JA so obdarili združnike s knjigami in šahom.

Prijeten je bil pomenek z združniki

Na vse strani so se razšle skupne gostov in združnikov. Po vsej posesti zadruge, ki leži po položnih bregovih, po katerih so raztreseni tudi domovi združnikov. Največ je videti tukaj sadovnjakov, med katerimi so tudi manjša polja in nekaj vinogradov. Sadovnjaki so še neurejeni in jim bo treba posvečati več pažnje.

»Sadjarstvu bomo posvečali največ pažnje poleg živinoreje,« pripoveduje združnik. »Kaparja pri nas ni. Kolkor pa se pojavlja, ga z lahkoto zatremo.«

Zivina je v skupnih hlevih, toda v večjih, zato bodo gradili nove.

»Zivinorejo bomo še povečali,« pripoveduje dalje, »predvsem svinjorejo.«

Svinjski hlevi so še stari in niso dovolj svetli, niti prostorni. Gradnji svinjakov se bo posvetilo največ pažnje. Vendar pa vlada v teh hlevih red in zadovoljiva čistoča.

Oficirji JA so z zanimanjem ogledovali vse kar se je dalo videti na tem posestvu. Največje zanimanje je vzbudil pri njih velik plemenski merjasec, katerega so dobili združniki iz Češke.

»Takega je redko videti,« so ugotavljali. »Marsikatero državno posestvo ga nima...«

Tudi lepo urejena in čista goveja živina je vzbudila pozornost vseh. Pa konji prav tako.

»Že smo pričeli s pripravami za zidanje hlevov,« razlaga mladinec iz zadruge. »Pripeljali smo že preko 200 kubnih metrov peska. Tudi les je podramo. Svinjakov moramo imeti za 300 svinj in hlev za 100 goved.«

Oficirji so opazovali posestvo, njive na položnih hribih in zanimalo jih je ali orjejo in sploh obdelujejo s traktorji. »Seveda,« se je nasmehnil združnik. »Pa kar lepo se da obdelovati s traktorjem. Jesensko praho in oranje — vse smo opravili s traktorjem. Delamo seveda tudi s konji, kajti traktor ne zmoro vsega.«

»Kaj pa tu najbolj uspeva?« je zanimalo oficirje JA. »Pšenica in sploh žitarice najbrž ne.«

»Že uspevajo tudi te kulture, vendar je najboljši donos krompirja. V tem letu smo ga tudi največ zasadili.«

Po dvoriščih je bilo videti kološ in v hlevih tudi zajce, zato je oficirji JA zanimalo tudi to, ali mislijo gojiti tudi kološ in mogoče bodo pričeli z zajčje-rejo?

»Kokošnjak bomo dogradili. Z gradnjo smo že pričeli.«

Dobrišen kos dela jih še čaka v tem letu. Lep napredek pa bo, ko bo vse, kar je predvideno, tudi opravljeno.

Združniki trdijo, da bo tako. Tudi kulturno-prosvetnemu delu posvečajo dovolj pažnje. To se je videlo že iz nastopa, ki so ga privedli gostom v popoldanski urah. Pa niso nastopili samo odrasli. Tudi pionirji so pokazali, kaj so se naučili. Mladina se je prav tako dobro pripravila.

Po uspelem nastopu so se gostje prisrčno pozdravili z združniki in krenili proti Soboti. Zopet se je razlegla vdrda pesem preko valovitega kraja in gotovo so jo slišali daleč preko meje. Ta dan je bil lep dokaz bratstva vseh, tako delavcev-kmetov, pionirjev in naše ljudske armade.

V obdelovalni zadruzi „Janez Hribar“

Po vzgledu Apačanov so tudi v Lutvercih ustanovili obdelovalno zadrugo že jeseni leta 1946. Takrat se je vključilo v zadrugo vsega 7 družin. Zdaj je vključenih že pet in dvajset družin. Pa ne samo poljedelci, tudi obrtniki so se vključili.

»Imamo mizarja z vajencem in čevljarja,« pripoveduje predsednik Bogataj. »Že so pričeli delati za nas. Pa je dolgo trajalo preden so se odločili. Omalhalovali so, dokler niso videli uspehov.«

Jeseni je pričakovati še več novih. Zdaj ko so posejali, bočejo še žetvi. Morda pa bodo pristopili še prej. Tudi v zadruzi je že končana pomladna setev. Pravočasno so začeli in pravočasno tudi končali. Največ so zasadih krompirja, kajti ta jim daje največji donos. Vse kaže, da je tukajšnja zemlja za krompir najboljša.

»V vsem se opaža napredek,« nadaljuje Bogataj. »To nam lepo kaže številni grafikon.«

Res se vidi napredek že od 1948. leta pa do zdaj. Lani je štela zadruga 68 članov — letos šteje 109. Tudi posest se je povečala v tem letu za 24 ha in 11 a. Zdej preega posest zadruge že 100 hektarjev. Tudi pri živini je opaziti isto. Imajo že čez 70 goved, 7 konj in 19 svinj s 17 mladič.

»Zivinorejo bomo še povečali in zato je potrebno zidati nove hleve. Les

smo že podrli. Zdaj ga imamo okrog 150 kubikov že pripravljenega. Tudi cementa bo nekaj. Začasnoma pa moramo preurediti stare hleve,« pojasnjuje.

Zdaj imajo živino na več koncih, sicer v skupnih hlevih, toda teh je več in to otežkoča delo.

»Predvsem bomo povečali svinjorejo. Goveje živine ne bo potrebno gojiti še v večjem številu in se zaenkrat tudi ne sme, kajti nimamo najboljših pasem in ne dobrih plemenskih. Tudi bolezen se jih je oprileta. Sicer je to ostalo že od prej in zdravljenje napreduje, vendar je potrebno dobro paziti,« pripoveduje.

V svinjogojstvu bo potrebno prav tako več pažnje posebno v teh dneh, ko se pričinja poletna vročina, a svinje še niso cepljene. Pa tudi v sadjarstvu je potrebna preusmeritev. Uničiti bo treba čim prej kaparja, ki zelo razsaja. Predvsem se bo moralo pričeti s krčenjem starih sadovnjakov in saditvijo novih sadik. Morda pa se preorjejo krčevine v polja.

Vsemu se posveča pažnja. Zelo razgibano je tudi kulturno-prosvetno delo. Na proslavah želijo nastopiti prav vsi. Uspeh tega pa je viden prav v zanimanju ne samo vaščanov, ampak tudi ljudi iz okoliških vasi, ki prihajajo na prireditve, ki jih prirejajo združniki v povezavi z ostalimi vaščani v dvorani gaiskega doma.

obiskali. Meni se dopade tista Solohova, ki pripoveduje o nastajanju kolhozov v Rusiji. Pa pri nas le lepše poteka, čeprav so včasih ženske precej jezicne.«

Knjižničarka je Flandje Marija, toda z njenim delom na tem polju niso najbolj zadovoljni.

»Več prebranih knjig bi bilo, če bi imela čez vse lep pregled,« je kritičen predsednik.

Pa tudi ostali so istega mnenja.

Imajo tudi marksistični krožek, ki ga obiskujejo tako mladinci kot ostali združniki. Steje 38 rednih članov. Poleg vsega tega pa je vse delo v najlepšem redu.

Tako se razvija združno življenje v Lutvercih. Po delu razvedrilo, malo smeha in veselja; a vse združeno v veliki volji do ustvarjanja, premaguje dnevene zapreke in težave. Zadruga gre po poti napredka.

ZADRUGA SKRBI TUDI ZA KULTURNI DVIG IN RAZVEDRILNO SVOJIH ZDRUŽNIKOV

»Saj! Med mladimi se tudi naši stari pomladajo,« se šali mladinka Marija. »Z nami hočejo nastopati in tudi nastopajo. Skupno smo gradili združni dom. Mladina je dala tri tisoč prostovoljnih delovnih ur — oni pa še enkrat več. Pa jih je tudi več kot pa nas mladine.«

Pa to ni vse. Njihov izobraževalni tečaj je bil najboljši. Predvojaška vzgoja je vzorno potekala. Za predvojaško vzgojo so bili pohvaljeni in nekateri tudi nagradeni. Tako Bogataj Franc s 1000 din nagrade, Tone Istencan, Bremec Julče in Džino ter Čobalič Dore s knjižničnimi nagradami.

»Peški zbor bi dobro napredoval, če bi imeli dobrega pevovodjo,« ugotavlja Bogataj, ki sam često pritegne, ko za pojejo.

»Pa tudi svojo knjižnico imamo,« je zadovoljna s svojo mladino Marija. »In vel beremo. V knjižnico so nam prispevali tudi sindikati iz Maribora, ki so nas

V združnih vinogradih

V vinogradniški zadruzi »Kerenčič« so že davno osvojili brigadno desetinski sistem dela in žanjejo lepe uspehe. Vsako delo se s tem sistemom hitreje opravi, a po kvaliteti ne zaostaja za prejšnjim načinom obdelave, ampak se celo povečava.

»Predvsem brigade v okolici Temnara, ki so blizu centra zadruge, so zelo dobre,« pripoveduje brigadir Matija. »Zelo dobro je delal Kocjan Vincij; pa tudi njegov brat je precej dober, toda ne tako kot Vincij, ki je včasih dosegal tudi do dva in pol trudodneva... Zdaj pa je v vsaki. Prav te dni je odrinil na odslužitev roka.«

Dnevno doseči dva in pol trudodneva ni malenkost. Tu je treba že izurjenost in poznavanja dela, ki ga človek opravlja. Pa tudi druga dela zahtevajo izurjenost in ne samo to, ampak tudi poštvalnost in zavest. Posebno zavest in poštvalnost je pokazal šofer združnega kamiona, ki je pripravil voziti vedno, kadar je potrebno in če je nujno; vozil tudi dan in noč, samo da je vse opravljeno in da zadruga nima škode. To je združnik Robin Franc, ki je za svoje vestno in vztrajno delo prejel od zadruge nagrado v znesku 2000 din in za 2000 din bonov.

Tako nagraduje zadruga svoje najboljše in v tem pride do izraza pravilo: po svoji storilnosti sprejemaš tudi plačilo. »Priznati se mu mora, da je eden izmed najboljših,« se pohvalno izraza o šoferju predsednik. »Pa tudi zdajšnji podpredsednik je eden izmed takih. Prej je bil brigadir prve brigade in takrat je bila prva brigada res prva — najboljša med vsemi. Zdaj je nekoliko slabša... Tako se vidi, koliko je vreden dober brigadir.«

Pa tudi ostali gredo po isti poti. Osvajene norme v brigadnem sistemu dela dajejo izraza njihovim sposobnostim in izurjenosti. Plod takega dela pa je viden v lepo urejenih vinogradih, v vedno večjem hektarskem pridelku in napredku zadruge.

Nekdaj je delal tujcem

zdaj je zadovoljen združnik

V kleti upravnega poslopja, ki je bilo nekdanj last nemškega križiškega viteškega reda, je ostalo ob sprejemule nekaj sodov. Zdej je klet polna in kletar devetinastdesletni Kolarič je zopet mojster svojega poklica. On je že v rani

mladosti opravljal težka dela vlničarja, a že s sedemindvajsetim letom je postal kletar pri »križnikih«. Zdej je kletar že dvainštirideset let in je dober učitelj mlajših.

»Ni vseeno, kako se delo opravlja,« trdi Kolarič. »Če sodi niso čisti, niti vino ne bo dobro. Marsikdo je pri čiščenju površen in potem je nezadovoljen s kvaliteto vina.«

Od vseh je slišati pohvalno besedo o kletarju. Ni mala reč, biti tako dober kletar v teh letih.

»Pri letih sem že,« ugotavlja sam. »Zdaj pač ne zmorem več tistega kar sem prej. Isto delo opravljava dva. Pa bo še dokaj let minulo, preden bom nehala.«

Iz njega veje še moč — obilje energije, ki mu jo je dalo zadovoljstvo v zadruzi. Do zdaj ni bil vajen družbenega življenja, saj je bil vajen samo ukazov in samote v svojem opravku. Nikdar njegovega dela niso pravilno ocenili niti upoštevali. Zdej pa naenkrat žanje priznanje in zasluženo spoštovanje, kar ga je v prvih dneh nekoliko zmedlo, saj ni mogel verjeti, da je tako. Zdej pa je zadovoljen. To se opaža tudi v njegovem nasmehu in v mirnem, radostnem pogledu.

Kakor on so tudi drugi zadovoljni. Njihovo delo je urodilo z uspehom in to jim je dražje od vsega. S pesmijo se napotijo na delo in s pesmijo se vračajo z dela. Ob času južin pa se pogovarjajo o tem, kako še bo; kaj vse še bodo storili.

A. Z.

V BITOLJU SO FORMIRALI 45 FRONTNIH BRIGAD

Frontovci Bitolja delajo na melioraciji Crne rijeke. Zgradili bodo 11 stanovanjskih poslopj, poslopje za oblastni ljudski odbor, nekoliko mlekarin in izdelali 2.500.000 komadov opeke. Dosedaj so formirali že 45 frontnih brigad s 3250 brigadirji, ki so delali na raznih delih lokalnega značaja. Na pogovornju goščav v okolici meste je dosedaj sodelovalo preko 8600 frontovcev, ki so zasadih 450.000 raznih sadik.

Na izgradnji poslopja občestnega ljudskega odbora sešaj stalno delata dve frontni brigadi. Z deli so pričeli 10. aprila ter so dosedaj, zahvaljujoč veliki poštvalnosti brigadirjev, opravili že 30% vseh del.

Frontovci, vključite se v brigade za sečnjo lesa!

21. maj dan jugoslovanskega vojnega letalstva

Dne 21. maja bomo po vsej Jugoslaviji proslavili dan jugoslovanskega vojnega letalstva. Predvsem bodo praznovali ta dan enote vojnega letalstva in letalske družstva, ki imajo nalogo seznaniti naše delovno ljudstvo z začetki našega letalstva in njegovim razvojem.

Letalstvo, ki mu je dan v ljudski dravi širok razvoj, je danes močno in moderno. To pa seveda ni vse. Naše vojno kot tudi civilno letalstvo razpolaga s preizkušenim kadrom, ki zihaja bodisi iz enot partizanskega vojnega letalstva ali pa iz jadralskih in motornih šol, ki so bile organizirane po osvoboditvi in se vedno bolj razvijajo.

Začetnika, prva letalca-partizana, sta bila Franjo Kluz in Rudi Čajevac. Ta dva sta preletela s Potezom, s katerimi je razpolagala Paveličeva NDH, z ustaških letališč na osvobojeno ozemlje že 25. maja 1942. let. Čeprav sta bili njuni letali stari in elabi, sta oba hbrabra pilota zadajala težke udarce sovražnikom, bodisi z bombardiranjem ali z metanjem letokov. Sovražniki so za uničenje njihovih letal razpisovali velike nagrade in pošiljali vedno večje formacije za njima, vendar sta se prva letalca vztrajno in izkušeno borila in se neštetokrat umaknila. Premoč pa je bila mnogo prevelika in tako je v izvrševanju naloge nad Banjo Luko padel prvi Rudi Čajevac, dne 2. julija 1942. Borbo je nadaljeval Franjo Kluz sam. Njegov »Potez« je bil uničen 10. julija po mnogih uspešno izvedenih nalogah, ko je ustaškemu letalstvu storil že toliko škode, da so razpisali za njegovo uničenje milijon kun. Kluz pa je borbo nadaljeval. 1943 je bil poslan na izpopolnjevanje najprej v Italijo, potem pa v Severno Afriko, kjer se je začelo formirati jugoslovansko vojno letalstvo. Po šolanju se je z

ostalimi vrnil v Italijo, od koder je nadaljeval z borbenimi poletji, dokler ni padel 15. septembra 1944 nedaleč od Omiša.

V teh časih je bilo jugoslovansko vojno letalstvo že močno in preizkušeno. V našem tedanjem vojnem letalstvu so bili izvežbani letalci, ki so se šolali v Severni Afriki. Vojno letalstvo je zadajalo v borbi za osvoboditev vse težje udarce že umikajočemu se sovražniku.

Takoj po prvih dneh svobode so bile organizirane letalske šole, kot je to v Rumi, in še nekaj vojnih letalskih šol, a najboljši iz teh šol so odhajali na nadaljnje izpopolnjevanje v Sovjetsko zvezo, od koder so se vrnil kot nastavniki.

Istočasno pa so bile organizirane tudi jadralske šole, tako v Ribnici, na Blokah, v Kopoljah, v Vrhu in drugod. Te jadralske šole so izučile stotine mladincev in mladink za jadralske pilote, ki so organizirali letalska družstva po vseh mestih. Ta družstva so se s časom razvijala in v obsegu društev so danes mnoge grupe in krožki, ki seznanjajo mladino in pionirje z osnovami letalstva na modelarskih tečajih. Z razvojem družstva je dosežena tudi ukinitve jadralskih šol, kajti sama družstva so že toliko pridobila na notranji organizacijski čvrstini, da so z letošnjim letom že lahko prevzela odgovorne naloge — šolanje jadralskih pilotov.

21. maj bodo vsa družstva dostojno proslavila, prav tako kot enote našega vojnega letalstva, kajti prav iz vrst jadralscev, ki se vzgajajo v društvih, črpa naše vojno letalstvo pilote, ki se usposobijo pozneje za letanje z motornimi letali in so pripravljeni, če bo treba, braniti naše svobodno nebo.

Gasilska društva v okraju M. Sobota dosegajo vedno večje uspehe

Gasilska društva, ki so že od nekdaj imela veliko tradicijo v našem okraju, so po osvoboditvi, posebno pa po izidu novega gasilskega zakona, ponovno zaživela, predvsem pa so napravila velik korak naprej v tem, da so vključila v svoje vrste veliko mladega kadra. Razni nastopi in vaje, ki so se že vršile po našem okraju, so dokaz velike izvežbanosti in strokovne sposobnosti našega gasilstva. Posebno pozornost je vzbudil nastop, ki se je vršil v nedeljo, dne 15. t. m. v Norščinah, kjer sta poleg mnogih odlično izvežbanih moštev nastopili tudi dve ženski grupi, ki sta jih postavili društvi v Norščinah in Gornjih Moravcih. Pred zastopniki našega notranjega ministrstva sta ti dve ženski skupini dokazali, da je v socialistični državi žena, ki se je osvobodila vseh starih predsodkov, povsod enakovreden tovariš moškemu, ter v nobenem delu ne zaostaja za njim. Ker sta obe društvi organizirali v te grupe kmečke žene in dekleta, sta pokazali vsem ostalim društvom pot k novi možnosti, organizacije naše žene za naloge, čuvanja občeljske in tudi privatne imovine. Obema društvoma, prav posebno pa mladim gasilkam, iskreno priznanje in čestitke k avantgardni vlogi in uspehu. A. S.

Opozorilo vsem koristnikom investicijskih kreditov

Državna banka za kreditiranje kmetijskih zadrug — poslovalnica v Murski Soboti je pričela poslovati na Titovi cesti 16 (Šömenova hiša). Poslovalnica v Murski Soboti bo teritorialno zajemala okraje Murska Sobota, Dol. Lendava, Ljutomer in Gor. Lendava.

Poslovalnica banke vrši vse posle v zvezi s kapitalno izgradnjo na vasi. Da je kmetijsko obdelovalnim zadrugam, kmetijskim zadrugam (za ekonomije) in njihovim zvezam:

a) kredite za gradnjo in popravila poslovnih in gospodarskih poslopj ter za nabavo živega in mrtvega inventarja;

b) kredite članom kmetijsko obdelovalnih zadrug potom njihovih zadrug za gradnjo in popravila stanovanjskih in gospodarskih poslopj;

c) izvaja finančne plane navedenih zadrug, v kolikor se nanašajo na kapitalno izgradnjo.

Vse te posle je prevzela poslovalnica banke od Državne investicijske banke v Mariboru. Navedene zadruge se naj odesle obračajo v vseh naštetih primerih na poslovalnico v M. Soboti. Vsi dolžniki, katere je prevzela poslovalnica nove banke v M. Soboti, so bili o tem obveščeni pisмено. Spodaj na dopisnici je označena tudi nova številka, pod katero se vodi posojilo. Stranke naj se v svojih dopisih sklicujejo na to številko. Poslovalnica je prevzela tudi dolgove za stanovanjske gradnje kmetovalcev na vasi. Opozarjamo pa zainteresirane, da se v naprej krediti posameznim kmetovalcem ne bodo neposredno odobraval, ampak samo v okviru kmetijsko obdelovalnih zadrug.

Podrobna navodila so objavljena v zveznem uradnem listu štev. 38 z dne 4. maja 1949.

Drž. banka
za kreditiranje kmetijskih zadrug LRS
podružnica Murska Sobota

Liudsko tehnika

Mladinski aktiv v Rogoševcih je na pobudo Avtomoto društva iz Murske Sobotne ustanovil v Rogoševcih Avtomoto krožek. V okviru krožka je organiziran večerni tečaj, ki ga poseča 23 tečajnikov, po večini mladincev. Razen strokovnih predavanj imajo tečajniki tudi predavanja o raznih političnih temah in se tako z vsem seznanjajo. Pa tudi kulturno prosvetnemu delu posveča vodstvo tečaja pažnjo. Priredili bodo igro ob zaključku tečaja. Gp

POPRAVEK

Pri zadnji številki »Ljudskega glasa« mora biti pri članku o ljudskih univerzah pravičen naslov: PREDAVANJE LJUDSKE UNIVERZE.

Prav tako se je vrnila poimenska napaka pri »Mladinskem vestniku« v rubriki, ki poroča o rezultatih tekmovanja mladine v čast rojstnega dne maršala Tita.

Ime sekretarja mladinskega aktiva Dokležovje ni Knez Franc, temveč Gregor Franc. Uredništvo.

bo takih težav. Če bi vsi tako čakali, potem verjetno nikoli ne bi bilo tistih boljših časov, katere si moramo sami ustvariti s svojim delom.

Nujno bo, da vaški odbor OF Runeč izpremenj način svojega dela in pristopi k izvajanju zadanih sklepov in nalog. Če bomo izvršili to, kar je navedeno v tem dopisu, potem ne bo več težava niti dograditev ceste na Runeč, ki je prav tako že precej časa kamen spotike za vse prebivalce Runča.

Zatorej le pogumno na delo; mi frontovci bomo sledili.

Mladinski vestnik

Tekmuimo za 25. maj, rojstni dan maršala Tita

Tekmovanje za rojstni dan maršala Tita postaja iz dneva v dan ostrejša borba mladinskih aktivov po upršanju dosega plana — izvršitvi nalog, katere so postavljene pred mladinsko organizacijo. Resolucija IV. kongresa LMS mladinci po aktivih študirajo ter na podlagi resolucije usmerjajo delo po aktivih. Utrditve mladinske organizacije v našem okraju nam dokazuje to, da je bilo politično delo po naših kmečkih aktivih zelo nizko — tako je večji del aktivov na sestankih reševalo le prostovoljne akcije pri gradnji zadružnih domov itd. Niso se pa poglabljali v študij — in to o delu III. kongresa OF, IV. kongresa LMS ter o pravih združništvu in pri tem o konkretni pomoči mladinske organizacije v zvezi z vsemi nalogami, katere je Partija zaupala naši mladini.

Borba za izvršitve nalog, katere nam je zadala Partija, postaja iz dneva v dan ostrejša. Mobilizacija mladine za avtostrado Zagreb—Beograd je ena izmed najbolj konkretnih nalog mladinske organizacije, in v izvajanju te naloge se vidi trdnost in enotnost mladinske organizacije v aktivu, ko izpolnjuje svojo obvezo do avtoceste. Mladinci na avto-cesti tekmujejo — borijo se za plan —, da ob večerih v zboru brigade lahko poročajo o dosežih dnevnega plana. Naloga mladinskih aktivov na vasi je pa ta, da sledijo njihovemu delu, da sliherini kmečki mladincev zahtevajo potrebo, da je tudi njegova dolžnost, da sodeluje, da se vključi med tisoče in tisoče mladine, ki grade avtocesto — izpolnjujejo svojo dolžnost do Partije — Tita, gradijo staršem in sebi boljšo bodočnost. Vključevanje mladine v vrste brigadirjev je najlepše darilo v času tekmovanja za rojstni dan maršala Tita. Ne smemo pa pozabljati še na ostale naloge in to, da je tudi mladina dolžna vključevati se v frontno brigado, vključevanje mladine v industrijo — rudnike, kajti le s pospešitvijo delovne sile lahko pospešimo hitrejšo izgradnjo socializma.

Da naša mladina dela — se vključuje v vse to, nam dokazuje to, da je v letošnjem letu šlo iz vrst mladinskih aktivov našega okraja čez 840 mladincev v industrijo — rudnike — na državno posestvia in dosedaj 81 mladincev na avtocesto Zagreb—Beograd.

Jasno je, da so te naloge težke, da jih bo pa naša mladina izvedla. Zato je tudi potrebno, da skrbijo naša mladinska vodstva tudi za razvedrilo in to predvsem naše — kmečke — delavske mladine, da se organizirajo poučni izleti v KOZ, v Kmetijsko šolo Rakičan in gostovanje med aktivih mladinske organizacije, ko bomo ponesli Titovo štafeto preko naših vasi, da bo vsak mladinec pregledal delo samega sebe — rezultate dela podaril 25temu maju — tovarišu Titu!

Fokovci:

Mladinski aktiv Fokovci je v času tekmovanja za rojstni dan maršala Tita napravil 300 udarniških ur, v industrijo je aktiv poslal dva mladince. Mladinski aktiv redno študira po programu CK LMS. Dramatska skupina dotičnega mladinskega aktiva pa pridno študira in se pripravlja za nastop s trodejanjo »Volkodlaki«.

Mladinci so se obvezali, da bodo do 25. maja t. l. organizirali vso mladino in to od 14 do 25 let, nabavili bodo za vse mladince mladinske legitimacije ter pospešili delo mladinskega aktiva do študija, na katerega do sedaj niso polagali dovolj pažnje, — bodo pa svoje delo preusmerili — in tako 14-dnevno imeli študijski sestanek. Sedaj dela v tem aktivu 10 mladincev. Obveze, ki so sicer male, bodo zahtevale ogromno truda, bodo pa s tov. sekretarjem aktiva Novahom Josipom vse dokončno izvršili.

Peskovci:

Delo mladinskega aktiva Peskovci je usmerjeno predvsem v ideološki prevzgoji njih samih. Sekretar mladinskega aktiva tov. Kozic Eugen pripravil dober material za študij v njihovem aktivu. V mesecu aprilu so mladinci preštudirali pravila o združništvu, ter na podlagi tega razpravljali, kako bi lažje in boljše izvedli te naloge v njihovi vasi. Preštudirali so referat tov. Miha Marinka na IV. kongresu LMS. — Resolucijo o tekočih nalogah mladinske organizacije, ki jo je pred nje postavil IV kongres in vse ostale referate, kakor tudi ostali material iz IV. kongresa.

Na podlagi resolucije IV. kongresa so mladinci pristopili k delu. Mladinci so pomagali staršem, ki imajo sinove v vojski, pri sajenju krompirja. Na sestanku so razpravljali o edini mladinki, ki ni članica mladinske organizacije, o služkinji, ki služi pri kmetu v njihovi vasi, ki se še dosedaj ni vključila v mladinski aktiv.

Moravci:

Delo mladine v tem aktivu je zelo vidne uspehe. V aktivu so vključili 4 mladince. Mladinci so popravili vaško cesto in obcestne jarke ter si tudi naredili 500 udarniških ur. Na sestanku mladinskega aktiva so si zadali sklep, da popravijo fizikalno igrišče in naslednjega dne so mladinci že delali na igrišču ter pri tem naredili že 50 udarniških ur ter omogočili nadaljnje delo fizikalne. Tudi v kulturno prosvetnem delu aktiv ne zaostaja. Nedavno je uprizoril »Veseli dan ali Matiček se ženi«.

Dejstvo je pa, da se mladinski aktiv dosedaj še vedno ni dovolj poglobil v študij. Ta aktiv šteje 25 članov LMS-a.

Cankova:

Aktiv LMS Cankova se je vključil v tekmovanje za rojstni dan maršala Tita. Na zadnjem sestanku, to je 15. maja 1949, na katerem je prisostvovalo 30 mladincev in mladink, si je aktiv zadal nalogo, da bo preštudirali referat tovariša Tita na III. kongresu LF, pravila o združništvu, organizirali bodo udarniško delo za kovanje peska za zadružni dom, ter izlet v kmetijsko šolo Rakičan ali v Kmečko obdelovalno združbo. Vključili bodo v mladinsko organizacijo še ostalo mladino, ki je izven aktiva. Pri Titovi štafeti bodo sodelovali mladinci predvojaške vzgoje ter mladinke iz aktiva. Rezultate tekmovanja bodo pregledali ob kresu, katerega bodo kurili na predvečer rojstnega dneva tovariša Tita.

Na sestanku aktiva so mladinci poslali pozdravno čestitko za rojstni dan tovarišu Titu. Pred 14 dnevi razkosani mladinski aktiv na dve grupi je nedeljski večerni sestanek zaključil s pesmijo ter tako ponovno in enotno pristopil k izvajanju nalog.

V to tekmovanje se je vključilo nešteto naših mladinskih aktivov, predvsem pa tekmujejo med seboj mladinski aktiv: Brezovci, Domajinci, Rogoševci, Kramarovci, Tešanovci, Stanjevi, Krašči, Izakovci, Bokrač, Dokležovje, Kmetijska šola Rakičan, vaški aktiv Rakičan in Domanjševci.

Dosedaj so se pri tem tekmovanju izkazali kot najboljše mladinci sekretarja mladinskega aktiva Domajinci Škraban Greta, sekretar mladinskega aktiva KOZ Kramarovci Zgorc Alojz, Škerlak Zoltan ter Smodič Aleksander, stanjevskega aktiva, Kuronja Stefan, sekretar aktiva Ženalci, Gregor Franc, sekretar aktiva Dokležovje, in načelnik pionirskega odreda Krašči in Prosenjakovci.

Tekmovalna komisija pri Okrajnem komiteju LMS Murska Sobota poziva vse sekretariate aktivov, da vodijo točno evidenco nad delom mladine v času tekmovanja ter o tem redno poročajo na OK LMS. Ob zaključku tekmovanja bo tekmovalna komisija nagradila tri najboljše mladinske aktivne, dva pionirska odreda ter štiri najboljše mladince s knjižnimi nagradami.

Da bodo nagrade pravilno podeljene, poziva tekmovalna komisija pri OK LMS-u vse mladinske aktivne, da pošljejo zaključno tekmovalna poročila najkasneje do 22. maja 1949. Na predvečer obletnice rojstva tovariša Tita, to je 24. maja t. l. zvečer, naj vsi mladinski aktivni kurijo kresove ter pregledajo konkretne rezultate svojega dela v času tekmovanja.

MLADINCI — MLADINKE!

V ČASU TEKMOVANJA ZA ROJSTNI DAN NASEGA DRAGEGA MARŠALA TITA DOKAŽIMO, DA SMO VREDNI ZAUPANJA, KI NAM GA ZAUPA PARTIJA IN TITO PRI IZGRADNJI SOCIALIZMA!

Tekmovalna komisija pri OK LMS.

Boj koloradskemu hrošču

V teh dneh, ko je po obilnem dežju zazenel po naših njivah krompir, je potrebno zopet pričeti z vztrajno borbo proti uničevalcu krompirjevih nasadov — koloradskemu hrošču. To borbo morajo voditi vsi kmetovalci, a predvsem organizacije, kajti organizirano zatiranje tega škodljivca, masovno zajeto, se je pokazalo, da je zdaj najbolj uspešno. V ta namen je organiziran pri Okrajnem ljudskem odboru štab za zatiranje koloradskega hrošča. Ta štab z jema predstavnikih vseh množičnih organizacij, kot tudi člana poverjeništvu za kmetijstvo in kontrolne komisije. Pri tem štabu bodo zadolženi za posamezne sektorje sektorski vodje, ki bodo pre-

gledovali več vasi — sektor, kjer so vsi posamezni KLO zadolženi člani KLO-ja

Prva akcija za uničevanje koloradskega hrošča bo v nedeljo in bo zajela istočasno vse področje soboškega okraja. Pregled mora biti vester in mesečno dvakrat. Vsakega sumljivega hrošča je potrebno takoj — še istega dne dostaviti v pregled štabu za zatiranje koloradskega hrošča, a poročilo o izsledkih pregleda je dostaviti do 9. ure drugega dne prav tako štabu. Za izvedbo oziroma dostavitve poročil je odgovoren krajevni vodja pregleda osebno.

Uničevanju koloradskega hrošča in vestnosti pri pregledih je potrebno posvečati vso pažnjo, kajti od teh pregledov je odvisen pridelek krompirja, ki predstavlja važno prehransko sredstvo naših delovnih ljudi. I. K.

Pred II. kongresom ZSS

Sindikati mesta Murske Sobotne so si zadali v čast II. kongresu Zveze sindikatov Slovenije, ki bo 29. maja 1949, obveze, ki jih bodo do kongresa izvršili, v predkongresnem tekmovanju. To tekmovanje se bo razširilo po zadružnih domovih, po brigadah za sečno lesa — povsod, kjer sodelujejo člani sindikatov; predvsem pa po podjetjih in ustanovah v izvrševanju planskih nalog.

Sindikati tovarne perila je sprejel obvezo, da bo plan, ki je izpolnjen že 89%, do kongresa dosežen 100%. Sindikat gradbenega podjetja se je obvezal, da bodo hlevi, ki so začeti na državnem posestvu, do kongresa dograjeni. Sindikat zdravstvenega odseka je sprejel obvezo, da bo organiziral ekipo, ki bo obiskovala vasi in vršila brezplačne zdravniške preglede. Sindikat železničarjev bo uredil svoj rdeči kotiček. Sindikat Mlekoprometa bo skrbel v še večji meri za čistočo prostorov in za preureditev prevoznega parka. Sindikat bolnice bo obiskal kmetijsko obdelovalno zadruho v Kramarovcih in izvršil pregled bolnih in ostalih zadružnikov, ter jim dal potrebne nasvete. Sindikat USTROJ-a bo poskrbel za popravilo vseh strojev, ki se nahajajo v delavnici. Sindikat Okrajnega ljudskega odbora bo prevzel nase patronat za oskrbovanje delavcev pri sečnji lesa. Dal bo 30 ljudi za sečno drvo, a njihovo delo bodo opravljali ostali člani. V vsakem pogledu bodo pomagali ostalim podružnicam, v kolikor bo pomoč potrebna. Sindikat finančnega odseka bo izvedel davčno vplačevanje 100%. Sindikat okrajne zveze kmetijskih

zadrug v Murski Soboti je napovedal tekmovanje OZKZ-ju v Ljutomeru in Dolnji Lendavi v ažurnem knjigovodstvu in organiziranju ekip, ki bodo pomagale kmetijskim zadrugam na terenu. Sindikat DES-a bo v predkongresnem tekmovanju montiral električno napeljava v zadružni dom v Beltincih. Sindikat Okrajnega magazina bo uredil rdeči kotiček in pojačal delo na melioraciji Prekmurja. Sindikat prevoznega podjetja bo razširil med svojimi člani »Delavsko enotnost«. Število naročnikov bo zvišal za 100%. Naredili bodo 1000 prostovoljnih delovnih ur. Izvršeno bo generalno popravilo avtomobila »Fiat«, tako da bo isti z 22. majem sposoben za vožnje. Vsa ta dela bodo izvršena po delovnem času. Sindikat kmetijske zadruge bo dal do kongresa 100 delovnih ur in preuredil svoje prostore in izložbe. Učvrstil bo tudi delovno disciplino v trgovini. Sindikat petroliške zadruge bo posvetil več pažnje študiju, ki ga bodo izpopolnili s predavanji. Poslali bodo tudi nekaj ljudi v brigado za sečno lesa.

V času od 23. do 29. maja bo masovna konferenca vseh podružnic, na kateri se bo diskutiralo o uspehih dela in tekmovanja in o izboljšanju, ki jim ga bodo prinesle izkušnje tekmovanja. Ta konferenca, ki bo prikazala hkrati tudi potek dela podružnic od ustanovitve pa do zdaj, bo povezana s kulturnim programom. Ob zaključku pa bodo člani sindikatov odšli skupno na delovišče pri melioraciji in s tem pokazali svojo trdnost, enotnost in zavest. M. A.

Člani trg. sindikatov se pripravljajo na kongres

Dne 8. maja t. l. je bila v Murski Soboti konferenca delegatov sindikalnih podružnic delavcev in nameščencev trgovskih podjetij za okraje Murska Sobota, Ljutomer, Radgona in Lendava. Za bližajoč se kongres Zveze trgovskih sindikatov Jugoslavije, ki bo junija letos v Zagrebu, so delegati okrajne konferenca izvolili iz svojih vrst 3 delegate, udeležence zagrebškega kongresa. V diskusiji, ki je precej razgibala konferenco, so prisotni delegati vseh štirih okrajev ugotavljali dejavnost posameznih sindikalnih podružnic in kritično analizirali tako uspehe, kakor tudi pomanjkljiva dejanja. Diskusija je prinesla tudi zaključek: pojačati je treba v sindikalnih trgovskih nameščencev predvsem kulturno prosvetno delo, posvečati več pažnje vzgoji kadrov in nuditi več pomoči kmetijsko-obdelovalnim zadrugam, kar velja še posebej za sindikalne podružnice OZKZ.

Sindikalna podružnica Okrajne zveze kmetijskih zadrug Radgona je napovedala vsem sindikalnim podružnicam trgovskih podjetij okrajev Radgona, Ljutomer, Lendava in Murska Sobota predkongresno tekmovanje po naslednjih točkah:

1. Katera podružnica bo v predkongresnem tekmovanju storila več udarniških ur pri gradnji zadružnih domov ali pri melioracijskih delih Prekmurja.

2. Katera podružnica bo v tem tekmovanju najbolj pozivila kulturno prosvetno delo.

3. Katera podružnica bo najbolj izboljšala odnose uslužbenecv do odjemalcev in strank in pri tem dosegla ustrežajočo višino.

S sodelovanjem vseh sindikalnih podružnic v okraju bodo v Murski Soboti člani trgovskega sindikata priredili dne 11. junija t. l. kulturno prosvetno večer.

L. T.

Frontni aktiv Runeč bo moral pojačati svoje delo

Na Runču je pred meseci Osvobodilna fronta še precej živahno delovala. Bilo je pričakovati, da bodo kaj kmalu tudi vidni uspehi dela, zato so frontovci Runča pri zadnjih volitvah osnovnih frontnih organizacij ponovno izvolili prejšnji vaški odbor OF. Toda kot vse kaže, ponovno izvoljeni frontni odbor ne zadošča zaupanju frontovcev v taki meri, kot je to želeli.

Novoizvoljeni vaški odbor OF se je postavil v svoj plan precej nalog občekoristnega značaja, ki se pa ne izvršujejo tako kot bi bilo treba, ali pa se sploh ne pristopi k reševanju teh nalog. Frontovci Runča smo upravičeni vprašati se: kje je temu vzrok? Verjetno v premajhni odločnosti frontnega odbora, kakor tudi v premajhni volji nekaterih članov odbora napram delu, ki teži na njih.

Na sejah odbora se večkrat razvije živahen pomenek o razpadajoči hiši sredni vasi, kako bi jo podirli in kaj bi naredili iz nje. Prav tako o Mundovi hiši — zidnici, ki stoji prazna na lepi razgledni točki in bi bila kaj primerna za frontni kotiček. Člani z zajamčeno preskrbo si žele trgovine, za katero bi bila prav tako na razpolago Brumnova hiša, ki je tudi prazna in kjer so potrebna le majhna popravila in preureditve. Tudi mladinci mladinskega aktiva Runeč-Zleb bi bili zadovoljni s svojim prostorom v Rajhovi viničarni.

To je nekaj stvari, ki bi že lahko bile urejene, če bi se pravilno pristopilo k delu. Frontovci Runča se vprašujemo, kako dolgo še bo naš odbor oziral na jezikanje nekaterih, ki menijo, da je treba čakati na boljše čase, ko bo lažje graditi to in ono in ne

Kmetijski svetovalec

BOLEZNI KROMPIRJA
Krompirju škoduje cela vrsta glivičnih boleznih, dalje boleznih kalenja in še posebna skupina virusnih boleznih, ki so posebno nevarne.

GLIVICNE BOLEZNI
Najbolj razširjena glivična bolezen je **krompirjeva plesen**. Listi dobijo na robu in v sredini rjave lise. Na spodnji strani, posebno na prehodu med obolemi in še zdravim delom lista vidimo ob vlažnem vremenu sivkasto prevleko. Bolezen se posebno hitro širi ob toplim in vlažnem vremenu pri visoki zračni vlažnosti. Najbolj nevarno je torej soparno vreme z naglimi nalivi. Če je mrzlo in deževno vreme, se bolezen ne širi tako hitro. Glavna nevarnost je od konca junija do srede avgusta. Konidije (troši) pridejo ob deževnem vremenu tudi z listov v zemljo in od tam v gomolje, kjer povzročajo zunaj najprej modrikastorjave, nekoliko vdrtke liste, pozneje pa mokrko gnilobo gomoljev. Posamezne sorte so zelo različno odporne proti tej bolezni.

Zatiranje: 1. škropljenje z 1 do 2 odstotno bakreno-apnenno brozgo; 2. bolne gomolje moramo odstraniti iz kleti; 3. dosti globoko saditi in visoko osipati; 4. pravilno gnojenje, t. j. ne preveč duška, pač pa dosti fosforja in kalija. Krompirjeva plesen pospešuje gnitje krompirja v shrambi, ki ga povzročajo različne glivice in bakterije. Da preprečimo gnitje, moramo klet temeljito očistiti, preden spravimo vanjo nov krompir, lo prebeliti in zažveplati ter pravilno opremiti, o čemer bo še govora. Nagnite, ranjene in objedene gomolje spravimo ločeno. Krompir posujemo plastoma s pepelom ali žganim apnom. Na 1 q krompirja računamo pol kilograma apna. Ker bi utegnili samo žgano apno nekoliko škodovati kalivosti krompirja, se priporoča zmes žganega apna in peska.

Rjavente lista je na videz krompirjevi plesni prav podobna bolezen. Na listih se pokažejo rjave lise, ki pa jih listne žile ostro omejujejo in ki se ne širijo tako naglo kakor pri plesni. Na spodnji strani listov ne nastajajo niti kate kosmate prevleke. Gomolji se ne okužijo. Po teh znakih se rjavente lista loči od krompirjeve plesni. Zatiira se ravno tako z bakreno-apnenno brozgo, vendar ne napravi take škode, da bi bilo posebno zatiranje potrebno.

Stebelna bakterioza ali črna noga. Steblo tk pri tleh trhni in postane črno, rastlina močno in hitro vene, listi se zlasti na vrhu zavijajo. Ako se bolezen zgodaj pojavi, se gomolji ne razvijajo, sicer pa gomolji obolevih rastlin v shrambi radi gnijejo. Bolezen se prenaša iz enega leta v drugo z na videz

zdravimi gomolji, pa tudi z bakterijami, ki ostanejo v zemlji in pridejo v gomolje na ranjenih mestih, ki jih povzročajo živalski škodljivci, navadno poškode in rezanje krompirja. Vse obolevle rastline je treba z gomolji vred takoj odstraniti z njive in jih sežgati. Sadimo le cele gomolje in skrbimo, da zemlja ne bo premokra, ker vlaga močno pospešuje razvoj te bolezni.

Obročasta bakterioza. V steblo, zlasti v cevni poveskih, je polno bakterij, ki povzročajo to bolezen in ki predejo nato tudi v gomolje. Ako prezežemo obolevle gomolji, vidimo temen obroč, ki se vleče okrog in okrog gomolja ne daleč pod površino. Bolezen se prenaša na prihodnje leto z gomolji, ki so le malo obolevle, da se jim to na zunanji komaj ali niti ne vidi in izvirajo od navidezno zdravih rastlin. Tudi pri tej

Spomladanske konjske dirke na Cvenu

V nedeljo 8. maja so bile na Cvenu v Ljutomeru letošnje spomladanske kasaške in galopske konjske dirke.

Kljub dopoldanskemu dežju se je popoldne na dirkališču zbralo okrog 5000 gledalcev, ki so z zanimanjem sledili poteku dirk.

V posameznih dirkah so bili doseženi naslednji rezultati:

V dirki **Ministrstva za kmetijstvo LRS** (heat vožnja 2krat mora biti isti konj prvi) so zmagali:
1. Saher; lastnik Hojs Konrad iz Ljubljane s časom 1:37.
2. Prijatelj; lastnik dr. Dimit Peter iz Sombora s časom 1:37,6.
3. Fatima; lastnica Zitek Francka iz Bučevčev s časom 1:43.
4. Lorin; lastnik Vertnik Ivan iz Maribora s časom 1:45.

V dirki **Fizikalne zveze Slovenije** so zmagali:

1. Lopov; lastnik Vaupotič Jakob iz Lukavec s časom 1:48.
2. Vilenta; lastnik Sagaj Franc iz Lukavec s časom 1:47,3.
3. Lijana; lastnik Mislota Jožef iz Babinec s časom 1:47,9.
4. Finjeton; lastnik Zavratnik Lojze iz Ljutomera s časom 1:49.
5. Nedaj ee; lastnik Slavič Marko iz Ključarovec s časom 1:51.

V dirki **Naše obdelovalne zadruge**; galopska dirka, so zmagali:

1. Miško; od vodnika NM Brevec Milana iz Ljubljane s časom 1:15.
2. Mukica; od miličnika NM Kobeta Ivana iz Ljubljane s časom 1:24.
3. Sultan; od vodnika NM Bezolja Ivana iz Ljubljane s časom 1:24,5.

bolezni moramo vse okužene rastline takoj, ko jih opazimo, z gomolji vred izrjaviti. Krompirjevko je treba jeseni na okužene njivi zbrati in sežgati. Za seme jemljimo le popolnoma zdrave in cele gomolje, ker pridejo bakterije v rastlino samo skozi rane. Najbolje pa je, da dobimo seme iz zanesljivo zdrave njive.

Krompirjev rak je gotovo ena najnevarnejših boleznih na krompirju. Na gomoljih nastanejo za časa cvetenja nabuhli izrastki, ki dosežejo povprečno debelost oreha, včasih so pa še večji. Troši se širijo od gomolja do gomolja in ostanejo v zemlji v trajni obliki po več let. Če se razen tega s prenašanjem zemlje po orodju itd. vedno znova okužijo tudi druge njive, je uspešno zatiranje sploh nemogoče. Edino uspešna borba je saditev odpornih sort. Pri nas krompirjev rak še ni znan, zato je treba skrajne opreznosti in najstrožjih ukrepov, da se z uvozom semenskega krompirja ne занese tudi k nam.

4. **Gidran**, drž. posestvo Kapela, jahač Babič, s časom 1:27.
5. **Dahis**; lastnik Mlinarič Andrej iz Bratonc, s časom 1:27,6.

V dirki **Ljubljana — Handicap vožnja** so zmagali:

1. Pal Udri; lastnik Makovec Marko iz Lukavec, s časom 1:38.
2. Finjeton; lastnik Zavratnik Alojz iz Ljutomera, s časom 1:46.
3. Primi; lastnik Rantaša Ciril iz Buncan, 1:49,5.
4. Lorin; lastnik Vertnik Ivan iz Maribora, 1:45,7.
5. Nadoška; lastnik Polanc Milan iz Ljubljane, s časom 1:49,2.

V tej dirki so se posebno odlikovali konji NM iz Ljubljane.

Dirke Naša vojska se je udeležilo 5 konj JA iz Murske Sobote, ki so preskakovali ovire - prepone:

1. Cura; lastnik vodnik Milinčič Jovo, s časom 1:50.
2. Jelka; lastnik poročnik Tesič Djordje, s časom 1:52.
3. Alma; lastnik kapetan Petrovič Lazo, s časom 1:54.

Miško in Vranec sta dirkala mimo prepon. Za preponke dirke priporočamo več treninga.

V **dvovpredni dirki Konjerejska zadruge Cven** so zmagali:

1. Pristožina in Pal Udri, vozač Makovec Marko, s časom 1:48.
2. Elba in Vilienka, vozač Sagaj Franc, s časom 1:52.
3. Finjeton in Lopov, vozač Zavratnik Lojze, s časom 2:02.
4. Volna in Liuba, vozač Bežen Mirko, s časom 1:51.

je toča manj pogosta, pa še to le v manjšem obsegu. Za točo v nevarnih predelih so se te zavarovalnice previdno izogibale. V nasprotju s temi družbami je Državni zavarovalni zavod zajeil v svojo zaščito tudi nevarnejše pradele in razširil zavarovanje na občutljive kulture, kot so povrtnina, sadje in vinogradi. Vsa ta zavarovanja so bila uvedena zaradi popolnejše zaščite našega kmetijstva. Tudi so bili premijski stavki močno znižani.

Zavrgli smo kapitalistično teorijo o riziku, po kateri se je določala višina premij strogo po stopnji zavarovanosti nevarnosti in prešli na socialistično zavarovanje, ki omogoča zaščito tudi gospodarsko šibkejšemu in zato zavarovanja potrebnejšemu sloju.

S to najnovejšo razširitvijo zavarovalnega jamstva je dobilo naše zavarovalništvo svoj socialistični značaj, kar pomeni odločilen korak naprej v njegovem razvoju, korak naprej v izgradnji zaščite ljudskega imetja pred škodo zaradi naravnih nesreč, proti katerim doslej ni druge obrambe. Še več. Pri polnjenju te svoje naložbe postaja naše zavarovalništvo v resnici organizator sredstev za povračilo škode in obnovo uničenih ali poškodovanih dobrin. To je obenem tudi siguran temelj našega splošnega gospodarskega plana, kajti preko Državnega zavarovalnega zavoda se načrtno organizirajo sredstva za obnovo in izgradnjo.

SLOVENIJA AVTOPROMET MARIBOR Prometni odsek

Vozni red - avtobusnih prog ki jih vzdržuje SAP Maribor

Proga	Čas odhoda	S m e r	Čas prihoda	Opomba
91	7.15 *15.45	Maribor—Murska Sobota	10.00 *18.30	* Ob nedeljah ne vozi
92	7.30 14.00	Murska Sobota—Maribor	*10.15 16.55	
93	7.15 6.10	Maribor—Cmurek—G. Radgona G. Radgona—Cmurek—Maribor Cmurek—Gor. Radgona G. Radgona—Cmurek	17.02 9.47 6.52 19.10	Samo ob delavnikih
94	5.30	Maribor—Ljutomer Ljutomer—Maribor	8.00 18.45	Samo ob delavnikih
120	7.30	Murska Sobota—D. Lendava D. Lendava—Murska Sobota	9.15 13.45	Samo ob delavnikih
121	7.30	M. Sobota—D. Lendava—M. Središče * Središče—D. Lendava—M. Sobota	9.30 13.45	Vsak dan
122	6.00	Murska Sobota—Rogaševci Rogaševci—Murska Sobota	7.20 17.25	Samo ob delavnikih
123	6.00	Murska Sobota—G. Lendava G. Lendava—Murska Sobota	7.10 17.20	Samo ob delavnikih
124	6.30	Murska Sobota—Prosenjakovci Prosenjakovci—Murska Sobota	7.15 15.55	Samo ob delavnikih

Fizkultura

SSD Sobota : SSD Kladivar 1:1 (1:0)

Zanimanje za odigranje prvenstvene tekme med gornjima moštvoma je bilo precejšnje, saj je 1200glava množica napeto pričakovala dokončne odločitve zadnjega in predzadnjega mesta na tabeli v prvi slovenski ligi. Prvi polčas je bilo domače moštvo v popolni premoči ter pri tolikih ugodnostih za gol izrabilo edinstveno priliko z golom, katerega je zabil Zelko. Pričakovati je bilo, da bo domače moštvo v drugem polčasu igre uspešnejše in poizrtvovalnejše, vendar so nasprotno ravno gostje s svojo poizrtvovalnostjo pokazali, da so enakovredni. Domače moštvo je popustilo in ni znalo izkoristiti številnih prilik za povišanje rezultata. V 37. minuti drugega polčasa je nastala gneča pred domačimi vrati, katero je izkoristil Belcer ter poslal žogo v mrežo in s tem rezultat izenačil. Z izenačenjem se je na obeh straneh stopnjevala nervoznost, ker sta obe moštvi hoteli odločiti tekmo v svojo korist in si tako pridobiti dragoceni dve točki. Igra je postajala ostrejša ter je v zadnjih treh minutah zaradi neprijetne, toda pravilne enajstmetrovke v korist domačega moštva, bilo izravnavno splošno ogroženje gledalcev. V zadnji minuti igre je bila tudi nepravilna izključitev igralca Sobote ter bi morala biti izrečena nad nasprotnim igralcem.

Sodnik tov. Jančič je tekmo sodil zelo dobro, vendar je v zadnjih minutah popolnoma odpovedal.

Moštvo Sobote je zaigralo eno najslabših tekem v tem prvenstvu, zlasti ako to pogledamo s strani povezanosti, straljenja na gol ter poizrtvovalnosti. To naj bo v opomin, da je za uspehe treba volje, plemenite borbe, zlasti na rednih treningov.

SSD Sobota : SSD Kladivar-mladina 1:1 (1:0)

V predtekmi glavne prvenstvene nogometne tekme med Kladivarjem in Soboto sta nastopili mladinski moštvi SSD Kladivarja in SSD Sobote. Mladinsko moštvo Sobote je bilo sestavljeno po večini iz nastopajočih nogometnih igralcev, kateri igrajo v sindikalnem nogo-

metnem tekmovanju ter drugega moštva, tako da se je ta raznoterost pokazala točno v nevirgiranosti, nepovezanosti, vendar pa v premoči domačih nad gostujočimi. To svojo premoč so v prvem polčasu izrazili z golom, katerega je napravil precej dobri Horvat. V drugem polčasu pa so gostje z lepo povezano igro čestokrat prihajali pred domača vrata in se s tem pokazali popolnoma enakovredne domačim. Proti koncu igre so gostje izenačili in to zaradi nespozarazuma med vratarjem in branilcem.

Ob tej priliki moramo poudariti, da je nujno in neobhodno potrebno, da uprava športnega društva posveti več pozornosti mladini, zlasti da da isti možnost udejstvovanja, ker bomo lahko samo na ta način črpali dobro rezervo in dobre igralce, ki bodo sposobni dvigniti nogomet v Murski Soboti.

JA Murska Sobota : SSD Sobota 6:0

Po odigranju glavne nogometne tekme so igralci JA popolnoma in zasluženo premagali II. moštvo Sobote. Sicer domače moštvo ni bilo kompletno, ker so nekateri igralci igrali že v mladinskem moštvo, vendar se pa pozna igralcem JA redni in sistematični trening, ki ga vodi eden izmed najboljših igralcev bivšega Primorja.

Mestni kino v Murski Soboti

predvaja:
19. maja 1949 sovjetski film STENKA RAZIN;
20., 21. in 22. maja nemški film: KEMIJA IN LJUBEZEN;
24., 25. in 26. maja češki film UKRADENA MEJA.
Predstave: v torek ob 20. uri, v sredo ob 20. uri, v četrtek ob 17.30 in 20. uri, v petek ob 20. uri, v soboto ob 20. uri, v nedeljo ob 15., 17.30 in 20. uri.

Kino Ljutomer

predvaja:
21. in 22. maja 1949 jugoslovanski umetniški film TO LJUDSTVO BO ŽIVELO.
Predstave: v soboto ob 20. uri, v nedeljo ob 17. in 20. uri.

Poletni železniški vozni red

Opolnoči v noči od sobote 14. maja na nedeljo 15. V. 1949, je stopil v veljavo na vseh železniških progah v državi nov poletni vozni red. Na posameznih progah je novi vozni red naslednji:

PROGA MARIBOR—LJUBLJANA
Odhodi vlakov iz Maribora: 4.10, 8.20, 13.05, 14.45 (do Poljčan ob del.), 17.55 (brzi), 18.05, 22.40.
Prihodi v Ljubljano: 6.30, 9.10, 13.25, 18.10, 21.35 (brzi), 23.00.
Odhodi vlakov iz Ljubljane: 1.00, 4.30, 7.30 (brzi), 8.50, 13.35, 19.15.
Prihodi v Maribor: 5.40 (iz Poljčan ob del.), 7.05, 9.30, 11.25 (brzi), 13.45, 18.35, 0.10.

PROGA MARIBOR—PREVALJE
Odhodi vlakov iz Maribora: 4.49, 9.45, 14.35, 19.15.
Prihodi v Prevalje: 7.03, 12.02, 16.58, 21.28.
Odhodi vlakov iz Prevalje: 5.15, 10.25, 15.15, 19.36.
Prihodi v Maribor: 7.25, 12.40, 17.25, 21.45.

PROGA MARIBOR—SENTILJ
Odhodi vlakov iz Maribora: 5.10, 9.50, 12.20 (brzi), 13.55, 19.10.
Odhodi vlakov iz Sentilja: 6.44, 10.30, 15.10, 16.22 (brzi), 20.45.

PROGA PRAGERSKO—ČAKOVEC
Odhodi vlakov iz Pragerskega: 6.30, 11.10, 14.52, 19.10.
Prihodi v Čakovec: 8.20, 12.59, 16.51, 21.02.
Odhodi vlakov iz Čakovca: 5.49, 11.37, 16.18, 19.58.
Prihodi v Pragersko: 7.43, 13.35, 18.08, 21.58.

PROGA ORMOŽ—MURSKA SOBOTA—HODOS
Odhodi vlakov iz Ormoža: 8.00, 12.37, 16.51, 20.45.
Prihodi v Mursko Soboto: 9.37, 14.11, 18.25, 22.19.
Prihodi v Hodoš: 11.19, 15.57, 20.00.
Odhodi vlakov iz Hodoša: 6.17, 12.17, 16.35.

Odhodi vlakov iz Murske Sobote: 4.41, 10.26, 14.30, 18.40.
Prihodi v Ormož: 6.14, 12.00, 16.07, 20.14.

PROGA LJUTOMER—GOR. RADGONA
Odhodi vlakov iz Ljutomera: 6.00, 9.11, 15.20, 21.53.
Odhodi iz Gor. Radgone: 4.25, 7.01, 13.57, 18.20.

PROGA CELJE—DRAVOGRAD
Odhodi vlakov iz Celja: 7.30, 12.31, 16.48, 22.20 (do Velenja).
Prihodi v Dravograd: 5.29 (iz Mistinja), 8.24 (iz Velenja), 10.50, 15.45, 20.01.
Odhodi vlakov iz Dravograda: 3.25, (do Mistinja), 6.50, 11.47, 16.43.
Prihodi v Celje: 5.50 (iz Velenja), 10.00, 15.00, 19.56.

PROGA POLJČANE—SLOV. KONJICE—ZREČE
Odhod vlakov iz Poljčan: 5.45, 9.35, 14.17, 19.20.
Prihodi v Slov. Konjice: 6.30, 10.26, 15.06, 20.11.
Prihodi v Zreče: 6.52, 15.31, 20.36.
Odhodi vlakov iz Zreč: 7.00, 15.46 in 21.00.
Odhodi iz Slov. Konjice: 3.23, (ob del.), 4.13 (ob ned.), 7.31, 12.30, 16.36.
Prihodi v Poljčane: 4.10 (ob del.), 5.00 (ob ned.), 8.17, 13.15, 17.20.

PROGA ČREŠNJEVEC—SLOV. BISTRICA
Odhodi vlakov iz Črešnjevca: 6.10, 9.21, 14.04, 15.45 (ob del.), 19.10.
Odhodi vlakov iz Slov. Bistrice: 4.07 (ob del.), 4.32 (ob ned.), 8.13, 12.30, 15.15 (ob del.), 17.17.

PROGA CELJE—GROBELNO—ZABOK
Odhodi vlakov iz Celja: 7.10, 12.35, 16.15, 20.20 (do Rogatca).
Prihodi v Zabok: 3.30 (iz Rogatca), 10.23, 15.33, 19.45.
Odhodi vlakov iz Zaboka: 6.05, 11.23, 16.15, 20.45 (do Rogatca).
Prihodi v Celje: 5.43 (iz Rogatca), 9.49, 14.42, 19.35.

Nov napredek v našem socialističnem zavarovanju

Zvezno finančno ministrstvo v Beogradu je podpisalo nove pravilnike za zavarovanje imetja. Pri nekaterih vrstah zavarovanja je na podlagi teh pravilnikov brez zvišanja premij razširjeno jamstvo na škodo zaradi mnogih naravnih nesreč, za katere je prej naše ljudstvo pri izkoriščevalskih družbah zaman iskalo kritja. To obsežnejšo jamstvo, ki bo delovnega človeka še bolj zaščitilo, je obenem velik napredek Državnega zavarovalnega zavoda, ki tako postaja prava ljudska zavarovalnica.

S požarnim zavarovanjem so poleg običajnih požarnih škod zdaj zajete v jamstvo še tiste, ki jih na zavarovanih stavbah ali premičninah lahko povzročijo potres, vihar, utrganje oblaka, zemeljski usad ali plaz, poplava ali toča. Pri zavarovanih poljskih pridelkih, dokler rastejo na polju, so škode zaradi povodnj in toče iz jamstva izključene, lahko pa se ti pridelki za ta čas zavarujejo proti toči posebej.

Pri zavarovanju toče je razširjeno jamstvo na škodo, ki jo lahko povzročijo vihar ali utrganje oblaka, če se pojavi oboje istočasno s točo. Tudi je obenem omiljen pogoj glede izplačila odškodnine. Medtem, ko so se do zdaj izplačevale le škode, ki so presegale 10% vrednosti zavarovanega pridelka, se bodo poslej plačevale vse škode preko 5% vrednosti.

V zavarovanju živine proti škodi zaradi pogina ali zakola v sili je zavarovalno jamstvo razširjeno še na škodo zaradi potresa, zemeljskega usada ali plazu, poplave, viharja in utrganja oblaka. Značilna je razširitev jamstva na škodo zaradi prislilnega zakola, ki bi bil odreden iz gospodarskih razlogov. Državni zavarovalni zavod namreč povrne škodo živinorejcu tudi tedaj, če bi bil potreben zakol v sili, ker je zaradi boleznih ali nastale nezdode popolno ozdravljenje živali in tako tudi njeno gospodarsko izkoriščanje dvomljivo ali pa se zdravljenje iz gospodarskih razlogov ne izplača. Zasilni zakol bo v vseh teh primerih odredil veterinar Državnega zavarovalnega zavoda. Omeniti moramo še to, da se od slej izplača zavarovancu v okviru zavarovalne vsote vsa škoda, medtem ko je moral zavarovanec poprej trpeti od vsake škode 10% sam.

Io tolmačenju pravilnikov velja za vihar veter, burja, ciklon, ki piha z brzino najmanj 10 m na sekundo ali 8 Ball po Befortu, kot to označujejo meteorologi. Za poplavo pa velja povodenj, ki nastane zaradi hudournika, izliva reke ter prodora ali prestopa obrambnih obrežnih nasipov. Poplava zaradi talne vode pa je iz jamstva izključena.

V zavarovanju vloma je znanprej brezplačno vključena škoda zaradi roba, kakor tudi zaradi poškodbe vrat, okna, ključavnice itd. v prostoru, v katerem so zavarovani predmeti, če nastane v zvezi

z vlomom. Prej so bile te škode zavarovane le proti posebnemu doplačilu premije.

Pri zavarovanju stekla je razširjeno zavarovalno jamstvo na škodo, ki lahko nastanejo zaradi kakršnega koli dela na steklu (vlaganje v okvir itd.) ali zaradi taljenja ledu ali sušenja prostorov, če je bil na steklu ali v neposredni bližini postavljen kak ogrevalnik. To vse je bilo do zdaj iz vrst zavarovanja izključeno.

Pri zavarovanju loma strojev je mofal do zdaj zavarovanec trpeti od vsake škode, ne glede na njeno višino, 20% sam. Odslej pa bodo vse škode — razen manjših do dim 1000 — povrnjene v celoti.

Če torej zavarujejo svoja poslopja in premičnine proti požaru, vlamu itd., potem so brez vsakršnega doplačila istočasno zavarovana tudi proti neštetim drugim nesrečam. Gotovo se bo naš kmetovalec, zadrugar delavec zdaj oddahnil. Ne bo več tako v strahu pred nesrečo, zavarovanje ga ščiti. Lahko se bo posvetil delu za svoj in skupni napredek. Zvesto se bo oklenil svoje zavarovalnice in gledal, da bo svoje imetje zavaroval za polno vrednost in tako ob nesreči prejel tudi vso škodo povrnjeno.

V zvezi z novimi pravilniki, ki prinašajo zavarovancem tolikšne ugodnosti, pa moramo še omeniti odločbo, da preneha jamstvo Državnega zavarovalnega zavoda, če premija ni plačana v dveh mesecih po zapadlosti. Z drugimi besedami se pravi: premija mora biti plačana najkasneje v dveh mesecih po dnevu, ki je v polici označen kot plačilni dan. Večina zavarovalcev je že do zdaj pravčasno ob zapadlosti plačevala svoje premije. Tako zadene odločba le tiste redke zamudnike, ki so največkrat iz neutemeljenih razlogov venomer odlašali izpolnitev svoje obveznosti.

V teh razširitvah jamstva se kaže skrb oblasti v naši ljudski državi, da zaščiti delovnemu človeku pred uničenjem sardove njegovega marljivega in napornega dela. Odražajo pa se tudi napor Državnega zavarovalnega zavoda, da zgradimo socialistično zavarovalništvo, ki mora služiti edinole ljudskim koristim. Zavarovalna zaščita mora zajeti vse nevarnosti, ki prete ljudskemu imetju, premija pa mora biti sorazmerno nizka, da je omogočeno zavarovanje slehernemu poindincu.

Ze v letu 1947 je bilo po teh smernicah razširjeno zavarovalno jamstvo na škodo zaradi eksplozije in potrebneja čiščenja pogorišča v industrijskem sektorju. Dalje so bili znižani premijski stavki za zavarovanje živine. Poleg tega je Državni zavarovalni zavod širokopotezno uvedel zavarovanja, ki so še potrebna delovnemu človeku, čeprav jih kapitalistične družbe zaradi premajhnega zaslužka prej niso gojile. Posebej je treba pri tem opozoriti na zavarovanje toče ki jo je bilo mogoče zavarovati le na tistih področjih, kjer